يَعۡتَذِرُونَ إِلَيۡكُمۡ إِذَا رَجَعۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡۚ قُل لَّا تَعۡتَذِرُواْ
لَن نُّؤۡمِنَ لَكُمۡ قَدۡ نَبَّأَنَا ٱللَّهُ مِنۡ أَخۡبَارِكُمۡۚ وَسَيَرَى
ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ وَرَسُولُهُۥ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحۡلِفُونَ بِٱللَّهِ
لَكُمۡ إِذَا ٱنقَلَبۡتُمۡ إِلَيۡهِمۡ لِتُعۡرِضُواْ عَنۡهُمۡۖ فَأَعۡرِضُواْ
عَنۡهُمۡۖ إِنَّهُمۡ رِجۡسٞۖ وَمَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُ جَزَآءَۢ بِمَا كَانُواْ
يَكۡسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحۡلِفُونَ لَكُمۡ لِتَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡۖ فَإِن
تَرۡضَوۡاْ عَنۡهُمۡ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يَرۡضَىٰ عَنِ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡفَٰسِقِينَ
﴿٩٦﴾ ٱلۡأَعۡرَابُ أَشَدُّ كُفۡرٗا وَنِفَاقٗا وَأَجۡدَرُ أَلَّا يَعۡلَمُواْ حُدُودَ
مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغۡرَمٗا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ
ٱلدَّوَآئِرَۚ عَلَيۡهِمۡ دَآئِرَةُ ٱلسَّوۡءِۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
ٱلۡأَعۡرَابِ مَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ
قُرُبَٰتٍ عِندَ ٱللَّهِ وَصَلَوَٰتِ ٱلرَّسُولِۚ أَلَآ إِنَّهَا قُرۡبَةٞ لَّهُمۡۚ
سَيُدۡخِلُهُمُ ٱللَّهُ فِي رَحۡمَتِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ﴿٩٩﴾

(94) Hipokritët që nuk dolën në luftë u paraqesin justifikime aspak serioze muslimanëve, kur ata u kthyen nga lufta. Mirëpo Allahu i orienton të Dërguarin e Vet dhe besimtarët që t'ua kthejnë atyre (me fjalët): "Mos gënjeni për t'u justifikuar, pasi nuk kemi për t'ju besuar fare. Allahu na tregoi pak nga ajo që ju fshihni në vetvete. Do ta shohë Allahu dhe i Dërguari i Tij a do të pendoheni, që t'ua pranojë Allahu pendimin, apo do të vazhdoni në hipokrizinë tuaj?!Pas kësaj, ju do të ktheheni tek Allahu, i Cili di çdo gjë dhe atëherë do t'ju vërë në dijeni në lidhje me atë që bëtë, duke ju dhënë atë që meritoni, prandaj nxitoni për t'u penduar dhe për te bërë vepra të mira."

(95) Ata që nuk dolën në luftë do të fillojnë të betohen në Allahun sapo ju, o besimtarë, të ktheheni pranë tyre, në mënyrë që të vërtetojnë justifikimet e tyre të pavlera e ju të mos i qortoni. Prandaj largohuni të zemëruar me ta dhe braktisini, sepse ata janë të pisët e të ndyrë nga brenda. Vendi ku do të përfundojnë është Xhehenemi, si i vetmi shpagim për hipokrizinë dhe gjynahet që kanë bërë.

(96) Ata që nuk dolën në luftë ju betohen juve, o besimtarë, në mënyrë që ju të jeni të kënaqur me ta e t'i pranoni justifikimet e tyre. Por ju kurrsesi mos u kënaqni me ta, sepse po vepruat kështu, keni për të kundërshtuar Zotin tuaj, i Cili nuk i pëlqen njerëzit që e kundërshtojnë me mohim dhe hipokrizi. Prandaj kini kujdes, o muslimanë, që të mos kënaqeni me ata që Allahu nuk i do.

(97) Beduinët e shkretëtirës, kur mohojnë dhe tregohen hipokritë, mosbesimi i tyre është më i egër se i të tjerëve. Edhe hipokrizia e tyre është më e keqe se hipokrizia e tjerëve, sepse beduinët janë të prirë për të mos e njohur fenë, detyrimet, porositë dhe dispozitat, të cilat Allahu ia zbriti të Dërguarit të Vet, për shkak natyrës së tyre të ashpër dhe integrimit të pakët në shoqëri. Allahu është i Gjithëdijshëm për gjendjen e tyre. Atij nuk i fshihet asgjë dhe Ai është i Urtë në mënyrën se si drejton dhe vë ligje.

(98) Disa hipokritë beduinë të shkretëtirës kanë bindje, se ndihma që japin prej pasurisë së vet në Rrugën e Allahut është e humbur dhe e shohin si gjobë. Kjo, sepse ata mendojnë se nuk kanë për t'u shpërblyer kurrë, nëse do të dhurojnë dhe nuk kanë për t'u ndëshkuar nga Allahu, nëse nuk japin. Megjithatë, ata japin ndonjëherë sa për t'u dukur e për t'u kamufluar dhe presin që juve t'ju bjerë ndonjë e keqe e të shpëtojnë prej jush, o besimtarë. Por Allahu bëri të kundërtën e asaj që ata e dëshironin. Domethënë, e keqja nuk u ra besimtarëve dhe as të papriturat me fund aspak të mirë, por u ranë në kokë atyre vetë, sepse Allahu i dëgjon fjalët që ata thonë dhe di gjithçka që ata fshehin.

(99) Megjithatë prej beduinëve të shkretëtirës ka edhe të tillë që e besojnë në Allahun dhe besojnë në Ditën e Gjykimit. Pjesën që dhurojnë prej pasurisë së vet për Rrugën e Allahut ata e quajnë afrim tek Ai dhe një mënyrë që i Dërguari të lutet e të kërkojë falje për ta. Vërtet, dhurimi për Rrugën e Allahut dhe lutja e të Dërgurit të afrojnë me Allahun. Ata do ta gjejnë shpërblimin tek Ai, se Allahu do t'i fusë në mëshirën e Vet të gjerë, e cila përfshin faljen dhe Xhenetin e Tij. Allahu është Gjynahfalës dhe i Mëshirshëm për ata robër që pendohen.

Mësime nga ajetet:

- Terreni i veprave dhe i përgjegjësive është dëshmia më e mirë që nxjerr në pah mashtrimin e hipokritëve.
- Beduinët e shkretëtirës, kur janë mohues, janë më të ashprit në mosbesim dhe hipokrizi, sesa banorët e zonave urbane, prej ndikimit të ambientit.
- Nxitja që të dhurohet për (të mbrojtur) Rrugën e Allahut me nijet të sinqertë dhe shpërblimi i madh për atë që e bën këtë.
- Mirësia e dijes, pasi ai që nuk e ka atë, është më afër rënies në gabim.

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ وَأَعَدَّ
لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ
ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١٠٠ وَمِمَّنۡ حَوۡلَكُم مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ
مُنَٰفِقُونَۖ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ مَرَدُواْ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعۡلَمُهُمۡۖ
نَحۡنُ نَعۡلَمُهُمۡۚ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيۡنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٖ ١٠١ وَءَاخَرُونَ ٱعۡتَرَفُواْ بِذُنُوبِهِمۡ خَلَطُواْ عَمَلٗا صَٰلِحٗا
وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى ٱللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٞ رَّحِيمٌ
١٠٢ خُذۡ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡ صَدَقَةٗ تُطَهِّرُهُمۡ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيۡهِمۡۖ
إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٞ لَّهُمۡۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ١٠٣ أَلَمۡ يَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ يَقۡبَلُ ٱلتَّوۡبَةَ عَنۡ عِبَادِهِۦ وَيَأۡخُذُ ٱلصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ
ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٤ وَقُلِ ٱعۡمَلُواْ فَسَيَرَى ٱللَّهُ عَمَلَكُمۡ
وَرَسُولُهُۥ وَٱلۡمُؤۡمِنُونَۖ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ ٱلۡغَيۡبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ١٠٥ وَءَاخَرُونَ مُرۡجَوۡنَ لِأَمۡرِ ٱللَّهِ
إِمَّا يُعَذِّبُهُمۡ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيۡهِمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ١٠٦

(100) Ata që shpejtuan në fillim për të pranuar besimin, ishin muhaxhirët të cilët u shpërngulën prej banimeve dhe atdheut të tyre për tek Allahu. Pastaj ishin ensarët, që e mbështetën të Dërguarin e Tij ﷺ dhe më pas erdhën ata që ndoqën me mirësi rrugën e muhaxhirëve dhe të ensarëve në besim, në fjalë e në vepra. Allahu është i kënaqur me të gjithë këta dhe ua pranon bindjen, por edhe ata janë të kënaqur me Të, për mirësitë që Ai ua dhuron prej shpërblimit të Vet madhështor. Ai përgatiti për ta Xhenetet, nën pallatet e të cilëve rrjedhin lumenj dhe ku do të qëndrojnë përgjithmonë. Ky shpërblim është edhe shpëtimi i madh.

(101) Ndërsa hipokritët që janë afër rrethinave të Medinës, beduinët e shkretëtirës dhe ata hipokritë që banojnë brenda Medinës, këmbëngulin në dyfytyrësinë e tyre. Këta, o i Dërguar, ti nuk i njeh, por Allahu i njeh ata. Njerëz të këtillë Allahu ka për t'i ndëshkuar dy herë: një herë në jetën e kësaj bote, me demaskimin dhe mposhtjen e tyre dhe herën tjetër në ahiret, me dënimin e varrit dhe, në Ditën e Gjykimit, me dënim në gropën më të thellë të Zjarrit.

(102) Prej banorëve të Medinës ka edhe njerëz të tjerë, të cilët nuk dolën në luftë, pa patur asnjë arsye për këtë, por që e pranuan edhe vetë se ata nuk kishin ndonjë justifikim dhe nuk sollën justifikime të gënjeshtërta. Këta i kanë përzier veprat e tyre të mira të mëparshme, si: plotësimi i devotshmërisë ndaj Allahut, kapja me përkushtim pas dispozitave të Tij dhe lufta në mbrojtje të Rrugës së Tij, me vepra të këqija. Ata shpresojnë prej Allahut se do t'ua pranojë pendimin dhe do t'ua anashkalojë gjynahet. Vërtet, Allahu është Gjynahfalës ndaj robërve të Vet që pendohen dhe i Mëshirshëm me ta.

(103) Merr, o i Dërguar, prej pasurisë së tyre zekatin, në mënyrë që t'i pastrosh ata prej papastërtive të gjynaheve, e t'ua shumëfishosh mirësitë! Lutu për ta, pasi ta kesh marrë zekatin prej tyre, sepse duaja jote është mëshirë dhe qetësi për ta, pasi Allahu është Dëgjues i duasë tënde dhe i Gjithëdijshëm për veprat dhe qëllimet e tyre.

(104) Në mënyrë që ta dinë ata që nuk dolën në luftë dhe të penduarit tek Allahu, se Allahu e pranon pendimin prej robërve të Vet, se Ai i pranon sadakatë, edhe pse Ai nuk ka nevojë për to, duke e shpërblyer dhënësin për (sinqeritetin në) sadakanë e tij dhe se Ai (Qoftë i lartësuar!) është Pendimpranuesi për ata që pendohen dhe i Mëshirshëm me ta.

(105) Prandaj thuaju, o i Dërguar, atyre që nuk dolën në luftë dhe të penduarve: "Kompensojeni dëmin, që tashmë ka kaluar! Bëjini veprat tuaja sinqerisht vetëm për Allahun dhe bëni ato që e kënaqin Atë. Vërtet, Allahu dhe i Dërguari i Tij, bashkë me besimtarët, do t'i shohin veprat tuaja. Pastaj, kur të ktheheni Ditën e Gjykimit tek Zoti jua, i Cili di çdo gjë që fshihni e që publikoni, Ai ka për t'ju informuar për ato që bëtë në jetën e kësaj bote dhe ka për t'ju shpërblyer për to.

(106) Por ka edhe njerëz të tjerë, që nuk dolën në luftën e Tebukut, por që nuk kishin asnjë arsye (për të mos dalë). Këtyre do t'u shtyhet vendimi i Allahut për ta. Ai do t'i gjykojë si të dëshirojë: ose do t'i dënojë, nëse nuk pendohen, ose do t'ua pranojë pendimin, nëse ata pendohen. Allahu e di më së miri se kush e meriton ndëshkimin e Tij dhe kush e meriton faljen (të cilën e merituan Merar bin Rabia, Kab bin Maliku dhe Hilal bin Umeje). Ai është i Urti në mënyrën se si i vë ligjet e Tij dhe drejton.

Mësime nga ajetet:

- Rëndësia e nxitimit për të pranuar imanin; kryerja e shpërnguljes në Rrugën e Allahut; ndihmesa e fesë dhe ndjekja e rrugës së trashëguar prej brezave të parë të mirë.
- Vetëm Allahu e njeh të fshehtën dhe nuk ia ka lënë tjetër kujt diturinë se çfarë ka në zemrat e njerëzve.
- Shpresa që u jep Allahu besimtarëve gjynahqarë, nëpërmjet pranimit të pendimit dhe faljes nga Ai, nëse ata pendohen dhe i përmirësojnë veprat e tyre.
- Sqarimi i detyrimit të dhënies së zekatit, i mirësisë së tij dhe i ndikimit që ai ka në shtimin e pasurisë dhe në pastrimin e shpirtrave prej koprracisë dhe të metave të tjera.

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مَسۡجِدٗا ضِرَارٗا وَكُفۡرٗا وَتَفۡرِيقَۢا بَيۡنَ
ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَإِرۡصَادٗا لِّمَنۡ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ مِن قَبۡلُۚ
وَلَيَحۡلِفُنَّ إِنۡ أَرَدۡنَآ إِلَّا ٱلۡحُسۡنَىٰۖ وَٱللَّهُ يَشۡهَدُ إِنَّهُمۡ
لَكَٰذِبُونَ ١٠٧ لَا تَقُمۡ فِيهِ أَبَدٗاۚ لَّمَسۡجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقۡوَىٰ
مِنۡ أَوَّلِ يَوۡمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِۚ فِيهِ رِجَالٞ يُحِبُّونَ أَن
يَتَطَهَّرُواْۚ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلۡمُطَّهِّرِينَ ١٠٨ أَفَمَنۡ أَسَّسَ بُنۡيَٰنَهُۥ
عَلَىٰ تَقۡوَىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضۡوَٰنٍ خَيۡرٌ أَم مَّنۡ أَسَّسَ بُنۡيَٰنَهُۥ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٖ فَٱنۡهَارَ بِهِۦ فِي نَارِ جَهَنَّمَۗ وَٱللَّهُ لَا يَهۡدِي
ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٠٩ لَا يَزَالُ بُنۡيَٰنُهُمُ ٱلَّذِي بَنَوۡاْ رِيبَةٗ
فِي قُلُوبِهِمۡ إِلَّآ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
١١٠ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱشۡتَرَىٰ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ أَنفُسَهُمۡ وَأَمۡوَٰلَهُم الحزب ٢١
بِأَنَّ لَهُمُ ٱلۡجَنَّةَۚ يُقَٰتِلُونَ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقۡتُلُونَ
وَيُقۡتَلُونَۖ وَعۡدًا عَلَيۡهِ حَقّٗا فِي ٱلتَّوۡرَىٰةِ وَٱلۡإِنجِيلِ
وَٱلۡقُرۡءَانِۚ وَمَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِۚ فَٱسۡتَبۡشِرُواْ
بِبَيۡعِكُمُ ٱلَّذِي بَايَعۡتُم بِهِۦۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ١١١

(107) Hipokritë janë edhe ata që ndërtuan një xhami jo për t'iu bindur Allahut, por për të dëmtuar muslimanët, për të ngritur mosbesimin nëpërmjet forcimit të hipokritëve, për të përçarë besimtarët, si dhe për të përgatitur pritjen e atyre që e patën luftuar Allahun dhe të Dërguarin e Tij para se të ndërtohej kjo xhami. Këta hipokritë do t'ju betohen, duke thënë: "Nuk kemi patur qëllim tjetër (me ndërtimin e saj) vetëm se dashamirësinë për muslimanët." Por Allahu dëshmon se ata gënjejnë.
(108) Për një xhami si kjo, kurrë mos iu përgjigj, o i Dërguar, ftesës së hipokritëve që të falesh në të. Xhamia Kuba, e cila ishte e para që u ngrit mbi themelet e devotshmërisë, është më e denjë për adhurim sesa kjo xhami, e cila u ngrit mbi themelet e femohimit. Në xhaminë Kuba ka burra që dëshirojnë të pastrohen, duke larë me ujë papastërtitë dhe duke shlyer gjynahet nëpërmjet pendimit dhe kërkimit të faljes. Allahu i do ata që pastrohen prej papastërtive, ndyrësive dhe gjynaheve.
(109) Kush e themelon ndërtesën e vet në devotshmërinë ndaj Allahut, duke i zbatuar urdhërimet dhe ndalimet e Tij dhe në kënaqësinë e Allahut, duke shtuar veprat e bamirësisë, nuk është i barabartë me atë që ndërton xhami për të dëmtuar muslimanët, duke përforcuar femohimin dhe duke mbjellë përçarje mes besimtarëve. Kurrë nuk mund të jenë të barabartë. Ndërtesa e të parit është e fortë dhe e qëndrueshme, e parrezikuar nga shembja. Ndërsa ndërtesa e dytë i ngjan një shtëpie të ngritur në buzë të një gremine, e cila shembet dhe bie. Kështu bie edhe i zoti i saj bashkë me të në thellësi të Xhehenemit, sepse Allahu nuk u jep sukses atyre që bëjnë keq nëpërmjet femohimit e hipokrizisë.
(110) Kjo xhami, të cilën ata e ndërtuan për të sjellë dëm, do të vazhdojë të fusë dyshime dhe hipokrizi edhe më të forta në zemrat e tyre, derisa ato të ndalojnë prej vdekjes apo prej ndëshkimit me shpatë. Allahu është i Gjithëdijshëm për veprat e robërve të Vet dhe i Urtë në mënyrën se si Ai gjykon, duke shpërblyer për të mirën dhe duke ndëshkuar të keqen.
* Pasi Allahu i demaskoi hipokritët, të cilët nuk dolën në luftë, përmendi edhe shpërblimin e luftëtarëve të Rrugës së Tij, duke thënë:
(111) Në të vërtetë, Allahu i Lartësuar ua blen besimtarëve shpirtrat e tyre (edhe pse ata janë pronë e Tij, por si vlerësim prej Tij) me një çmim të lartë, Xhenetin. Kështu, ata luftojnë kundër armiqve të pabesë për të mbrojtur Rrugën e Tij dhe për të qenë Fjala e Allahut më e larta. E në këtë luftë marrin jetë dhe japin jetën. Allahu e dha këtë premtim të vërtetë në Teurat - Librin e Musait, në Ungjill - Librin e Isait dhe në Kuran, Librin e Muhamedit ﷺ. Askush nuk e mban premtimin më mirë sesa Allahu i Lartësuar, prandaj gëzohuni dhe kënaquni, o besimtarë, me këtë shitje që i bëtë Allahut, sepse keni arritur fitimin madhështor. Kjo tregti është shpëtimi i madh.

Mësime nga ajetet:

- Dashuria e Allahut ndaj atyre që pastrohen prej papastërtive trupore dhe shpirtërore është e padiskutueshme.
- Ai që bën vepra nëpërmjet të cilave kërkon Kënaqësinë e Allahut, vepër kjo që do të mbesë dhe ai do të gëzohet, kurrsesi nuk është i barabartë me atë që veprën e vet e ka bërë duke kërkuar që të ndihmojë jobesimtarët dhe luftuesit e muslimanëve, vepër e cila ka për t'u zhdukur dhe ai që e ka bërë do të mbetet i dëshpëruar.
- Dispozita e luftës dhe nxitja për mbrojtjen e fesë së Allahut gjenden edhe në fetë e ardhura para Islamit.
- Çdo qëndrim që sjell përçarjen mes besimtarëve konsiderohet gjynah, prej të cilit duhet të hiqet dorë. Nag ana tjetër, çdo qëndrim i cili bëhet shkak që të bashkojë besimtarët dhe të sjellë harmoninë mes tyre, duhet që të ndiqet, të urdhërohet dhe të nxitet për t'ju përmbajtur atij.

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلۡعَٰبِدُونَ ٱلۡحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ
ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلۡأٓمِرُونَ بِٱلۡمَعۡرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلۡمُنكَرِ وَٱلۡحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِۗ
وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١١٢ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ
أَن يَسۡتَغۡفِرُواْ لِلۡمُشۡرِكِينَ وَلَوۡ كَانُوٓاْ أُوْلِي قُرۡبَىٰ
مِنۢ بَعۡدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمۡ أَنَّهُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَحِيمِ ١١٣ وَمَا
كَانَ ٱسۡتِغۡفَارُ إِبۡرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوۡعِدَةٖ وَعَدَهَآ
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوّٞ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنۡهُۚ إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ
لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٞ ١١٤ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوۡمَۢا بَعۡدَ إِذۡ
هَدَىٰهُمۡ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ
عَلِيمٌ ١١٥ إِنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۖ يُحۡيِۦ
وَيُمِيتُۚ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِيّٖ وَلَا نَصِيرٖ ١١٦
لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِيِّ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ ٱلَّذِينَ
ٱتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ ٱلۡعُسۡرَةِ مِنۢ بَعۡدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٖ مِّنۡهُمۡ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡۚ إِنَّهُۥ بِهِمۡ رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ١١٧

(112) Këtë shpërblim e arrijnë ata që heqin dorë prej çdo gjëje që Allahu e urren dhe kthehen tek ajo të cilën Ai e do dhe është i kënaqur. E fitojnë ata që përulen nga frika e respekti ndaj Allahut dhe me modesti i përkushtohen Atij në bindje. E arrijnë ata që e falënderojnë Zotin e tyre në çdo situatë, që agjërojnë dhe e falin namazin. E marrin ata që urdhërojnë të mirën dhe ndalojnë të keqen, ata që i respektojnë urdhrat dhe ndalimet e Tij. Prandaj lajmëro besimtarët, të cilët kanë këto cilësi, për gëzimet që i presin ata në këtë botë dhe në botën tjetër.

(113) Nuk i takon as Profetit dhe as besimtarëve që të kërkojnë prej Allahut falje për idhujtarët, qofshin ata edhe të afërmit e tyre, nëse bëhet e qartë se ata do të jenë banorë të Zjarrit, për shkak se kanë vdekur në idhujtari.

(114) Sa i përket Ibrahimit, ai kërkoi falje për babain e tij vetëm se ia kishte premtuar këtë të atit, me shpresën se do të bëhej musliman. Por, kur Ibrahimit iu bë e qartë se babai i tij ishte armik i Allahut, qoftë sepse nuk i bënin efekt këshillat, qoftë sepse kishte mësuar nëpërmjet Shpalljes se ia ati do të vdiste jobesimtar, Ibrahimi menjëherë u distancua prej tij. Kërkimi i faljes për të atin ishte thjesht një nismë e tij dhe jo kundërshtim i vendimit që Allahu i zbriti lidhur me të. Ibrahimi ishte shumë i përgjëruar ndaj Allahut dhe shumë tolerues e i dhembshur ndaj popullit të vet keqbërës.

(115) Megjithatë, Allahu nuk e gjykon si të humbur një popull, të cilit ia pati mundësuar fillimisht udhëzimin, derisa t'ua bëjë atyre të qarta gjërat e ndaluara që duhen shmangur. Dhe vetëm pasi të kenë shkelur ndalimet që Ai ua pati sqaruar, atëherë Ai i gjykon ata si të humbur. Vërtet që Allahu është i Gjithëdijshëm dhe Atij nuk i fshihet asgjë. Ai ju mësoi juve atë që ju as nuk e keni ditur.

(116) Vërtet që Allahut i përket pushteti i qiejve dhe i Tokës, Ai nuk ka asnjë ortak në to dhe Atij nuk mund t'i fshihet në to asnjë sekret. Ai i jep jetë kujt dëshiron dhe bën të vdesë atë që dëshiron. Ndërsa ju, o njerëz, nuk keni kujdestar tjetër, përveç Allahut, që të plotësojë nevojat tuaja dhe as ndihmues tjetër, përveç Tij, që të largojë prej jush të keqen dhe t'ju ndihmojë kundër armikut tuaj.

(117) Allahu ia ka pranuar pendimin të Dërguarit, që u dha leje hipokritëve për të mos shkuar në luftën e Tebukut. Po ashtu, Ai ua ka pranuar pendimin edhe muhaxhirëve, edhe ensarëve, të cilët e ndoqën atë në luftën e Tebukut, pavarësisht nxehtësisë së madhe, përkrahjes së paktë që kishin dhe fuqisë së armikut, pasi zemrat e disave prej tyre gati sa nuk e lanë luftën, për shkak të situatës tepër të vështirë ku gjendeshin. Por, pas kësaj Allahu u mundësoi që të tregoheshin të qëndrueshëm e të dilnin në luftë dhe ua fali këtë! Vërtet, Ai është i Mëshirshëm dhe Mëshirues ndaj tyre! Prej Mëshirës së Tij ishte edhe që i ndihmoi ata për t'u penduar dhe që ua pranoi pendimin.

Mësime nga ajetet:

- Rrëzimi i argumentimit të atyre që pretendojnë se është i lejuar kërkimi faljes për idhujtarët, duke u mbështetur te veprimi i Ibrahimit.
- Gjynahet janë shkak i fatkeqësive, i poshtërimit dhe mossuksesit.
- Vetëm Allahu është Zotëruesi i pushtetit, vetëm Ai është Kujdestari ynë dhe, përveç Tij, për ne nuk ka as kujdestarë dhe as ndihmës tjetër.
- Vënia në pah e vlerës së shokëve të Profetit ﷺ, në krahasim me njerëzit e tjerë.

وَعَلَى ٱلثَّلَٰثَةِ ٱلَّذِينَ خُلِّفُواْ حَتَّىٰٓ إِذَا ضَاقَتۡ عَلَيۡهِمُ ٱلۡأَرۡضُ
بِمَا رَحُبَتۡ وَضَاقَتۡ عَلَيۡهِمۡ أَنفُسُهُمۡ وَظَنُّوٓاْ أَن لَّا مَلۡجَأَ
مِنَ ٱللَّهِ إِلَّآ إِلَيۡهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيۡهِمۡ لِيَتُوبُوٓاْۚ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلتَّوَّابُ
ٱلرَّحِيمُ ١١٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَكُونُواْ مَعَ
ٱلصَّٰدِقِينَ ١١٩ مَا كَانَ لِأَهۡلِ ٱلۡمَدِينَةِ وَمَنۡ حَوۡلَهُم
مِّنَ ٱلۡأَعۡرَابِ أَن يَتَخَلَّفُواْ عَن رَّسُولِ ٱللَّهِ وَلَا يَرۡغَبُواْ
بِأَنفُسِهِمۡ عَن نَّفۡسِهِۦۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ لَا يُصِيبُهُمۡ ظَمَأٞ
وَلَا نَصَبٞ وَلَا مَخۡمَصَةٞ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَطَـُٔونَ مَوۡطِئٗا
يَغِيظُ ٱلۡكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنۡ عَدُوّٖ نَّيۡلًا إِلَّا كُتِبَ
لَهُم بِهِۦ عَمَلٞ صَٰلِحٌۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجۡرَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ
١٢٠ وَلَا يُنفِقُونَ نَفَقَةٗ صَغِيرَةٗ وَلَا كَبِيرَةٗ وَلَا يَقۡطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمۡ لِيَجۡزِيَهُمُ ٱللَّهُ أَحۡسَنَ مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ١٢١ ۞ وَمَا كَانَ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةٗۚ الحزب ٤١
فَلَوۡلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرۡقَةٖ مِّنۡهُمۡ طَآئِفَةٞ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِي ٱلدِّينِ
وَلِيُنذِرُواْ قَوۡمَهُمۡ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيۡهِمۡ لَعَلَّهُمۡ يَحۡذَرُونَ ١٢٢

(118) Allahu ua ka pranuar pendimin edhe atyre treve, që ishin: Kab bin Maliku, Merar bin Rabia dhe Hilal bin Umejje, të cilëve iu shty pranimi i pendimit, sepse nuk shkuan me të Dërguarin e Allahut ﷺ për në Tebuk. Si pasojë, i Dërguari i Allahut ﷺ i urdhëroi njerëzit që të mos takoheshin me ta. Ata u dëshpëruan aq shumë, sa edhe toka u dukej e ngushtë, me gjithë gjerësinë e saj, iu ngushtuan gjokset nga braktisja që u bënë njerëzit. Ata e kuptuan se për ta nuk ka shtegdalje tjetër vetëm se duke u drejtuar nga Allahu i Vetëm. Kështu, Ai i mëshiroi duke u mundësuar që të pendohen, si dhe duke ua pranuar pastaj pendimin, sepse Ai është Pendimpranues ndaj robërve të Vet dhe i Mëshirshëm me ta.
(119) O ju që besoni në Allahun, duke pasuar të Dërguarin e Tij dhe duke vepruar sipas fesë së Tij! Ruajuni Allahut, duke zbatuar urdhërimet dhe ndalimet e Tij dhe qëndroni me njerëzit e sinqertë në besimin, fjalët dhe veprat e tyre, pasi nuk ka mënyrë tjetër shpëtimi për ju veç sinqeritetit.
(120) Nuk u takon banorëve të Medinës dhe as atyre që janë përreth, beduinëve të shkretëtirës, që të mos dalin me të Dërguarin e Allahut ﷺ, kur ai vetë niset për në luftë. Nuk u takon që të mendojnë për vetëm për jetën e vet para jetës së tij, por e kanë për detyrë që të flijohen për të mbrojtur jetën e tij. Për çdo etje, lodhje dhe uri që kalojnë në Rrugë të Allahut, do të kenë shpërblime. Për çdo vend që zënë në ndonjë shpat, duke provokuar zemërimin e armikut dhe për çdo goditje ndaj armiqve, Allahu u shkruan shpërblime, duke i pranuar këto veprime si vepra të mira. Allahu nuk ua humb shpërblimin vepërmirëve, përkundrazi ua kompenson nga ana e Vet plotësisht, madje edhe duke u shtuar shpërblime shtesë.
(121) Sa herë ë ata japin nga pasuria e vet, qoftë pak apo shumë, apo kalojnë ndonjë luginë, Allahu ua shkruan të gjitha, në mënyrë që t'i shpërblejë e t'u japë në Botën Tjetër shpërblimin më të mirë për veprat e tyre.
(122) Nuk është e nevojshme që besimtarët të dalin të gjithë për të luftuar, në mënyrë që të mos shfarosen, nëse armiku i mposht. Prandaj le të dalin për luftë vetëm një pjesë prej tyre, kurse pjesa tjetër të qëndrojë me të Dërguarin e Allahut ﷺ dhe të mësojnë fenë, duke dëgjuar prej tij Kuranin dhe dispozitat fetare. Dhe kështu ta edukojnë popullin e vet, kur të kthehen pranë tyre, sipas asaj që mësojnë, me shpresën se do të ruhen prej dënimit të Allahut, duke zbatuar urdhërimet dhe ndalimet e Tij.
* Bëhet fjalë për ekspeditat ushtarake që i dërgonte i Dërguari i Allahut në vende të ndryshme, duke përzgjedhur për to një pjesë të shokëve të vet.

Mësime nga ajetet:

- Detyrimi për t'iu përmbajtur devotshmërisë dhe sinqeritetit ndaj Allahut, pasi të dyja janë shkaqe që të shpëtojnë prej shkatërrimit.
- Mirësia e madhe e kontributit në shërbim të Rrugës së Allahut.
- Detyrimi i pajisjes me dije fetare, sepse ajo ka vlerën e përpjekjes për të mbrojtur Rrugën e Allahut, pasi feja nuk do mund të ekzistonte nëse nuk do të ishin këto të dyja.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ يَلُونَكُم مِّنَ ٱلۡكُفَّارِ
وَلۡيَجِدُواْ فِيكُمۡ غِلۡظَةٗۚ وَٱعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلۡمُتَّقِينَ
١٢٣ وَإِذَا مَآ أُنزِلَتۡ سُورَةٞ فَمِنۡهُم مَّن يَقُولُ أَيُّكُمۡ زَادَتۡهُ
هَٰذِهِۦٓ إِيمَٰنٗاۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَزَادَتۡهُمۡ إِيمَٰنٗا وَهُمۡ
يَسۡتَبۡشِرُونَ ١٢٤ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٞ فَزَادَتۡهُمۡ
رِجۡسًا إِلَىٰ رِجۡسِهِمۡ وَمَاتُواْ وَهُمۡ كَٰفِرُونَ ١٢٥ أَوَلَا
يَرَوۡنَ أَنَّهُمۡ يُفۡتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٖ مَّرَّةً أَوۡ مَرَّتَيۡنِ
ثُمَّ لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمۡ يَذَّكَّرُونَ ١٢٦ وَإِذَا مَآ
أُنزِلَتۡ سُورَةٞ نَّظَرَ بَعۡضُهُمۡ إِلَىٰ بَعۡضٍ هَلۡ يَرَىٰكُم
مِّنۡ أَحَدٖ ثُمَّ ٱنصَرَفُواْۚ صَرَفَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُم بِأَنَّهُمۡ قَوۡمٞ
لَّا يَفۡقَهُونَ ١٢٧ لَقَدۡ جَآءَكُمۡ رَسُولٞ مِّنۡ أَنفُسِكُمۡ
عَزِيزٌ عَلَيۡهِ مَا عَنِتُّمۡ حَرِيصٌ عَلَيۡكُم بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ
رَءُوفٞ رَّحِيمٞ ١٢٨ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُلۡ حَسۡبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَۖ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ١٢٩

ترتيبها ١٠ — سُورَةُ يُونُسَ — آياتها ١٠٩

(123) Allahu i Lartësuar i urdhëroi besimtarët që të luftonin jobesimtarët armiq që i kishin përreth, pasi ata filluan të përbënin rrezik ndaj besimtarëve se ishin afër. I urdhëroi, gjithashtu, që të shfaqnin forcë dhe ashpërsi ndaj atyre, në mënyrë që t'i frikësonin e të mbroheshin prej të keqes së tyre. Allahu i Lartësuar është me besimtarët e përkushtuar, me ndihmën dhe mbështetjen e Tij.
(124) Sa herë që Allahu i zbret ndonjë sure të Dërguarit të Vet, disa prej hipokritëve pyesin duke u tallur: "Kujt ia ka shtuar kjo sure besimin në mesazhin që ka sjellë Muhamedi?!' Mirëpo atyre, të cilët e besuan Allahut dhe e pranuan të Dërguarin e Tij, në të vërtetë zbritja e asaj sureje ua ka shtuar besimin, mbi besimin që kishin. Ata janë të kënaqur për atë shpallje që u ka zbritur, për shkak të dobive që ajo përmban për ta, në këtë botë dhe në botën tjetër.
(125) Ndërsa sa u përket hipokritëve, në të vërtetë zbritja e Kuranit, e dispozitave dhe e tregimeve që gjendet në të, u shton vetëm sëmundje (hipokrizi) dhe ndyrësi (në shpirtrat e tyre), për shkak e quajnë gënjeshtër atë që u shpallet. Kështu që sëmundja (e hipokrizisë) në zemrat e tyre përkeqësohet me shtimin e shpalljeve të Kuranit. Sa herë që shpallej ndonjë gjë, ata e vinin në dyshim e kështu vdiqën me mosbesimin e tyre.
(126) A nuk e kanë parë hipokritët, që të nxirrnin mësim, se si Allahu i ka sprovuar duke ua zbuluar realitetin dhe duke ua demaskuar hipokrizinë një apo dy herë çdo vit?! Megjithatë edhe pse e dinë se Allahu i Lartësuar është Ai që ua bëri këtë, ata përsëri nuk pendohen për mosbesimin e tyre. Ata nuk shkëputen prej hipokrizisë dhe as nuk mendojnë për atë që u ka ndodhur e që është prej Allahut.
(127) Kur Allahu i shpall ndonjë sure të Dërguarit të Vet, duke ua nxjerrë në pah realitetin hipokritëve, disa prej tyre shikojnë nga njëri-tjetri duke thënë: "A mos ju ka parë ndonjë?!" Nëse nuk i ka parë kush, ngrihen dhe ikin, duke iu shmangur bisedës. Faktikisht, Allahu ua ka shmangur zemrat prej pranimit të udhëzimit dhe mirësisë dhe i ka poshtëruar, për shkak se ata janë njerëz që nuk kuptojnë.
(128) Juve, o popull arab, ju ka ardhur një i Dërguar prej racës suaj, arab si ju. Atë e mundon ajo që ju mundon edhe juve, por ka një këmbëngulje të fortë që t'ju çojë drejt udhëzimit dhe të kujdeset për ju, veçanërisht ndaj besimtarëve, me të cilët është edhe më i ndjeshëm dhe i mëshirshëm.
(129) Nëse ata ikin prej teje, o i Dërguar dhe nuk e besojnë mesazhin që u ke sjellë, thuaju: "Mua më mjafton Allahu, përveç të Cilit nuk ekziston zot tjetër që e meriton adhurimin. Vetëm tek Ai jam mbështetur dhe Ai është Zoti i Fronit të Vet Madhështor."

Mësime nga ajetet:

- Detyrimi për të parandaluar sulmet nga armiqtë më të afërt, nëse e kërkon nevoja diçka të tillë.
- Sqarimi i gjendjes shpirtërore të hipokritëve sa herë që shpallej Kurani në lidhje me ta; ata ishin në ankth dhe shqetësim.
- Pasqyrimi i mëshirës së Profetit ﷺ ndaj besimtarëve dhe kujdesi i tij për ta.
- Në ajete ekziston argumenti se imani shtohet dhe pakësohet, prandaj duhet që besimtari ta kërkojë besimin e vet, ta rigjejë, ta ripërtërijë dhe ta shtojë atë, në mënyrë që gjithmonë të jetë në ngritje.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓرۚ تِلۡكَ ءَايَٰتُ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡحَكِيمِ ١ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
أَنۡ أَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ رَجُلٖ مِّنۡهُمۡ أَنۡ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓاْ أَنَّ لَهُمۡ قَدَمَ صِدۡقٍ عِندَ رَبِّهِمۡۗ قَالَ ٱلۡكَٰفِرُونَ
إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٞ مُّبِينٌ ٢ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ عَلَى ٱلۡعَرۡشِۖ يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۖ
مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِنۢ بَعۡدِ إِذۡنِهِۦۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمۡ فَٱعۡبُدُوهُۚ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ٣ إِلَيۡهِ مَرۡجِعُكُمۡ جَمِيعٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقًّاۚ إِنَّهُۥ
يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجۡزِيَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ
ٱلصَّٰلِحَٰتِ بِٱلۡقِسۡطِۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَهُمۡ شَرَابٞ مِّنۡ حَمِيمٖ
وَعَذَابٌ أَلِيمُۢ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ٤ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ ٱلشَّمۡسَ
ضِيَآءٗ وَٱلۡقَمَرَ نُورٗا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعۡلَمُواْ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ
وَٱلۡحِسَابَۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلۡحَقِّۚ يُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ
لِقَوۡمٖ يَعۡلَمُونَ ٥ إِنَّ فِي ٱخۡتِلَٰفِ ٱلَّيۡلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
ٱللَّهُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَتَّقُونَ ٦

SURJA "JÛNUS"

Mekase

Me Emrin e Allahut të Gjithëmëshirshmit Mëshirëplotit!

Qëllimet e sures:

Vërtetimi i profetësisë me argumente dhe ftesa drejtuar përgënjeshtruesve për të besuar, duke i paralajmëruar në të njëjtën kohë për ardhjen e ndëshkimit të madh.

Shpjegimi i ajeteve:

(1) *Elif, Lam, Ra.* Këto janë shkronja arabe. Për këndvështrimet në lidhje me to është folur në fillim të sures El-Bekare. Këto ajete që po lexohen në këtë sure, janë vargje të Kuranit koherent dhe i përkryer, që përfshijnë urtësi dhe dispozita.

(2) A kaq çudi, vallë, u erdhi njerëzve pse Ne i zbritëm Shpalljen një njeriu nga mesi i tyre, që t'i porosiste për t'iu ruajtur dënimit të Allahut?! Jepu, o i Dërguar, atyre që besuan Allahun lajme të gëzueshme, se për ta do të ketë pozita të larta tek Zoti i tyre, si shpërblim për veprat e mira. Mirëpo jobesimtarët thanë: "Ky njeri, që ka sjellë këto vargje (kuranore), në të vërtetë është magjistar, që duket hapur se bën magji.

(3) O ju që çuditeni! Vërtet që Zoti juaj është Allahu, i Cili krijoi brenda gjashtë ditësh qiejt madhështorë dhe Tokën e gjerë pastaj u ngrit dhe u lartësua përmbi Fron. Prandaj pse po çuditeni se Ai dërgoi profet një njeri prej llojit tuaj?! Ai është i Vetmi që vendos dhe cakton në pushtetin e Vet të gjerë dhe askush nuk guxon që të ndërmjetësojë pranë Tij në lidhje me diçka, vetëm nëse Ai jep leje e është i kënaqur me ndërmjetësuesin. Ky, pra, është Zoti juaj, Allahu, kështu që përkushtojani me sinqeritet adhurimin vetëm Atij! A nuk po e pranoni këshillën, përkundër gjithë këtyre argumenteve dhe fakteve që tregojnë për Njëshmërinë e Tij?! Kush e pranon sado pak këshillën, do ta kuptonte këtë dhe do ta besonte Allahun.

(4) Vetëm tek Ai do të jetë kthimi juaj në Ditën e Gjykimit, në mënyrë që Ai t'ju japë atë që e meritoni për veprat tuaja. Allahu u dha njerëzve për këtë një Premtim të Vërtetë që nuk e thyen. Ai është i Fuqishëm ta mbajë këtë premtim, pasi është Ai që e fillon krijesën pa shembull të mëparshëm. Pastaj, Ai ka për ta ringjallur pas vdekjes së saj, në mënyrë që t'i shpërblejë me drejtësi ata që besuan Allahun dhe bënë vepra të mira, duke mos ua pakësuar mirësitë dhe duke mos ua shtuar të këqijat. Sa u përket atyre që e mohuan Allahun dhe të Dërguarin e Tij, për ta do të ketë pije nga uji përvëlues në kulmin e nxehtësisë, i cili do t'ua shkrijë zorrët. Aty do të kenë një dënim të tmerrshëm, për shkak të mohimit që i bënë Allahut dhe të Dërguarit të Tij.

(5) Është Ai që ia mundësoi diellit të çlirojë dritë dhe ta shpërndajë atë, ndërkohë që hënën e bëri reflektuese, e prej saj përfitohet dritë. Ai i caktoi lëvizjet e saj nëpër njëzet e tetë faza, ku një fazë është gjatësia e rrugës që hëna bën brenda një dite dhe nate, në mënyrë që ju, o njerëz, t'i përllogarisni nëpërmjet diellit dhe hënës numrin e ditëve, muajve dhe viteve. Vërtet, Allahu i ka krijuar qiejt, Tokën dhe gjithçka që është në to vetëm me një drejtësi precize, në mënyrë që t'ua shpalosë fuqinë dhe madhështinë e Vet njerëzve (e ta njohin). Allahu i parashtron këto argumente të qarta dhe fakte të ndritshme që tregojnë Njëshmërinë e Tij, për njerëzit që i kuptojnë ato.

(6) Vërtet që në zëvendësimin e natës dhe të ditës për njerëzit, tërheqjen e errësirës dhe dritës, shkurtimin dhe zgjatjen e tyre, si dhe në ekzistimin e krijesave që gjenden në qiej dhe Tokë, ka shenja treguese të fuqisë së Allahut, për një popull që ia ka frikën Allahut duke zbatuar urdhërimet dhe ndalimët e Tij.

Mësime nga ajetet:

- Pohimi i profetësisë së Muhamedit ﷺ, duke sqaruar se dërgimi i tij është një çështje e mundur e nuk ka asgjë për t'u çuditur në të.
- Krijimi i qiejve, i Tokës dhe i gjithçkaje që është në to, drejtimi i çështjeve, përcaktimi i kohës, ndryshimi i natës dhe i ditës etj., të gjitha këto janë argumente madhështore, të cilat tregojnë për Allahut të Lartësuar si Zot.
- Ndërmjetësimi në Ditën e Gjykimit mund të bëhet vetëm prej atij të cilit Allahu i jep leje dhe është i kënaqur prej fjalëve dhe veprave të tij.
- Përcaktimi që Allahu i Lartmadhërishëm i bëri vendodhjeve të diellit dhe fazave të hënës, ndihmon në vendosjen e datave, ditëve dhe viteve.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُوا۟ بِٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱطْمَأَنُّوا۟
بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ ٧ أُو۟لَٰٓئِكَ مَأْوَىٰهُمُ
ٱلنَّارُ بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمْ ۖ تَجْرِى مِن تَحْتِهِمُ
ٱلْأَنْهَٰرُ فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ٩ دَعْوَىٰهُمْ فِيهَا سُبْحَٰنَكَ
ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَٰمٌ ۚ وَءَاخِرُ دَعْوَىٰهُمْ أَنِ ٱلْحَمْدُ
لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ١٠ ۞ وَلَوْ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ ثلاثة أرباع الحزب ٢١
ٱسْتِعْجَالَهُم بِٱلْخَيْرِ لَقُضِىَ إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ ۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ
لَا يَرْجُونَ لِقَآءَنَا فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ١١ وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَٰنَ
ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَآئِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا
عَنْهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَآ إِلَىٰ ضُرٍّ مَّسَّهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ
لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ١٢ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا ٱلْقُرُونَ
مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا۟ ۙ وَجَآءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُوا۟
لِيُؤْمِنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْقَوْمَ ٱلْمُجْرِمِينَ ١٣ ثُمَّ جَعَلْنَٰكُمْ
خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ مِنۢ بَعْدِهِمْ لِنَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ١٤

7 Vërtet, jobesimtarët mendojnë se nuk do të takohen me Allahun, që ta kenë frikë apo ta dëshirojnë atë takim. Ata kënaqen me jetën e kësaj bote të përkohshme, në vend të jetës së amëshueshme të Ahiretit dhe shpirtrat e tyre gjejnë këtu prehje e gëzim. Prandaj ua kthejnë shpinën argumenteve të Allahut dhe janë të pavëmendshëm ndaj shenjave të Tij.

8 Për këta që u përshkruan me këto cilësi, vendi ku do të strehohen në Ditën e Gjykimit, do të jetë Zjarri, për shkak se e mohuan dhe e quajtën të rreme këtë Ditë.

9 Ndërsa ata që besojnë tek Allahu dhe veprojnë drejt, Allahu do t'i ndihmojë më tej që të bëjnë punë mira, të cilat do të sjellin kënaqësinë e Tij, për shkak të besimit që kanë. Pas kësaj, Ditën e Gjykimit, Allahu do t'i fusë në Xhenetet e mirësive të përjetshme, nën të cilët rrjedhin lumenj.

10 Lutja e tyre në Xhenet është lartësimi dhe shenjtërimi i Allahut. Përshëndetja e Allahut dhe engjëjve ndaj tyre, si dhe përshëndetja e tyre ndaj njëri-tjetrit është "Selam - Paqe", ndërsa në fund të lutjes së tyre është lavdërimi ndaj Allahut - Zotit të të gjithë krijesave.

11 Nëse Allahu i Lartësuar do të shpejtonte në pranimin e mallkimeve të njerëzve kundër vetes, fëmijëve dhe pasurisë së tyre, kur ata janë të zemëruar, ashtu siç Ai ua pranon atyre lutjen për mirë - ata do të shkatërroheshin. Por Allahu u jep afat dhe i lë në hutim ata që nuk besojnë se do të takohen me Të, ngaqë ata nuk kanë frikë prej ndëshkimit e as nuk shpresojnë tek shpërblimi i Tij. Prandaj i lë ata në dyshim, në lidhje me Ditën e Llogarisë.

12 Nëse njeriun, që e ka tepruar ndaj vetes së vet (me gjynahe), do ta godiste ndonjë sëmundje apo situatë e keqe, ai do të na lutej me përulje, me dhimbje e përgjërime, i shtrirë, i ulur apo në këmbë, me shpresën se do t'i largohet ajo vështirësinë të cilën gjendet. Mirëpo kur i përgjigjemi lutjes së tij, duke ia larguar të keqen, ai përsëri vazhdon si më parë, sikur të mos na ishte lutur që t'ia largonim të keqen. Ashtu siç i është zbukuruar këtij mosmirënjohësi vazhdimësia në humbjen e vet, u janë zbukuruar mohimi dhe gjynahet edhe atyre që i tejkalojnë kufijtë e Allahut, duke mos hequr dorë prej tyre.

13 Në të vërtetë, Ne i kemi shkatërruar shumë popuj para jush, o idhujtarë, për shkak se i quajtën gënjeshtarë të dërguarit e Allahut dhe kryenin gjynahe. Atyre u shkuan të dërguarit Tanë, me argumente të qarta që tregonin Vërtetësinë e mesazhit që kishin sjellë prej Zotit. Por atyre nuk u erdhi për shtat besimi, sepse nuk u treguan të gatshëm për ta pranuar atë, kështu që edhe Allahu i braktisi e nuk ua bëri mbarë. Siç i ndëshkuam popuj të tillë keqbërës, njëlloj kemi për t'i ndëshkuar të ngjashmit e tyre në çdo kohë dhe çdo vend.

14 Pas kësaj, Ne ju bëmë juve, o njerëz, pasardhës të atyre popujve, të cilët i shkatërruan, në mënyrë që të shohim se si do të veproni, a do të bëni mirë e të shpërbleheni, apo do të bëni keq e të ndëshkoheni.

Mësime nga ajetet:

- Dhembshuria e Allahut të Lartësuar ndaj robërve të Vet, duke mos iu përgjigjur menjëherë lutjeve të tyre për keq, që i bëjnë kundër vetes dhe fëmijëve të tyre.
- Vënia në dukje e qëndrimit të njeriut në lidhje me duanë e tij kur ai është në nevojë dhe mosmirënjohja kur ai është në rehati, duke kërkuar që të bëhet kujdes që të mos veprohet diçka e tillë.
- Shkatërrimi i popujve të mëhershëm ka ndodhur për shkak të vazhdimësisë së tyre në gjynahe dhe padrejtësi.

وَإِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ ءَايَاتُنَا بَيِّنَٰتٖ قَالَ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ
لِقَآءَنَا ٱئۡتِ بِقُرۡءَانٍ غَيۡرِ هَٰذَآ أَوۡ بَدِّلۡهُۚ قُلۡ مَا يَكُونُ
لِيٓ أَنۡ أُبَدِّلَهُۥ مِن تِلۡقَآيِٕ نَفۡسِيٓۖ إِنۡ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّۖ
إِنِّيٓ أَخَافُ إِنۡ عَصَيۡتُ رَبِّي عَذَابَ يَوۡمٍ عَظِيمٖ ١٥ قُل
لَّوۡ شَآءَ ٱللَّهُ مَا تَلَوۡتُهُۥ عَلَيۡكُمۡ وَلَآ أَدۡرَىٰكُم بِهِۦۖ
فَقَدۡ لَبِثۡتُ فِيكُمۡ عُمُرٗا مِّن قَبۡلِهِۦٓۚ أَفَلَا تَعۡقِلُونَ ١٦
فَمَنۡ أَظۡلَمُ مِمَّنِ ٱفۡتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوۡ كَذَّبَ بِـَٔايَٰتِهِۦٓۚ
إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلۡمُجۡرِمُونَ ١٧ وَيَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمۡ وَلَا يَنفَعُهُمۡ وَيَقُولُونَ هَٰٓؤُلَآءِ شُفَعَٰٓؤُنَا
عِندَ ٱللَّهِۚ قُلۡ أَتُنَبِّـُٔونَ ٱللَّهَ بِمَا لَا يَعۡلَمُ فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا
فِي ٱلۡأَرۡضِۚ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ١٨ وَمَا
كَانَ ٱلنَّاسُ إِلَّآ أُمَّةٗ وَٰحِدَةٗ فَٱخۡتَلَفُواْۚ وَلَوۡلَا كَلِمَةٞ
سَبَقَتۡ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيۡنَهُمۡ فِيمَا فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ
١٩ وَيَقُولُونَ لَوۡلَآ أُنزِلَ عَلَيۡهِ ءَايَةٞ مِّن رَّبِّهِۦۖ فَقُلۡ إِنَّمَا
ٱلۡغَيۡبُ لِلَّهِ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ٢٠

15 Kur u lexohen argumentet e qarta të Kuranit të cilat tregojnë Njësimin e Allahut, ata që e mohojnë ringjalljen, shpërblimin dhe ndëshkimin e saj, thonë: “O Muhamed! Na sill një Kuran tjetër, ndryshe nga ky që fyen adhurimin e idhujve! Ose ndryshoje këtë, duke e fshirë pjesërisht a tërësisht, në përputhje me dëshirat tona!” Thuaju, o i Dërguar: “Nuk është e mundur që unë ta ndryshoj atë, e aq më tepër që të sjell në vend të tij diçka tjetër. Vetëm Allahu mund të ndryshojë prej tij çfarë të dëshirojë, kurse unë ndjek vetëm atë që më shpall Allahu. Kam frikë se, nëse e kundërshtoj Allahun, duke iu bindur kërkesës suaj, do të më përfshijë dënimi i Ditës së Madhe, Ditës së Gjykimit.”

16 Thuaju, o i Dërguar: “Po të donte Allahu që të mos jua lexoja këtë Kuran, unë nuk do t’jua lexoja dhe nuk do t’jua kumtoja atë. Po donte Allahu, nuk do t’ju njihte me Kuranin nëpërmjet gojës time, pasi unë kam qëndruar në mesin tuaj një periudhë kohe të gjatë - dyzet vjet - duke mos ditur as të lexoja, as të shkruaja e as që e kërkoja diçka të tillë, madje as nuk më interesonte! Prandaj, a nuk po e kuptoni se mesazhi im është prej Allahut dhe se unë nuk kam asgjë në dorë në lidhje me të?!

17 Askush nuk mund të jetë më keqbërës sesa ai që trillon ndaj Allahut ndonjë gënjeshtër, kështu që si është e mundur që unë ta ndryshoj Kuranin e pastaj t’ia vesh Atij?! Vërtet, ata që i tejkalojnë kufijtë e Allahut duke shpifur në emër të Tij, kurrë nuk kanë për ta fituar atë që kërkojnë!”

18 Mirëpo idhujtarët adhurojnë zota të rremë në vend të Allahut, idhuj që nuk sjellin as dobi e as dëm. Ndërsa Zoti që e meriton adhurimin sjell dobi dhe dëm kur të dëshirojë. Ata thonë për idhujt e tyre: “Ata janë thjesht ndërmjetësit tanë për tek Allahu, që Ai të mos na ndëshkojë për gjynahet tona.” Thuaju atyre, o i Dërguar: “A po i tregoni Allahut të Gjithëdijshëm se Ai paska të barabartë, ndërkohë që Ai e di se nuk ortakë as në qiej dhe as në Tokë?! I Shenjtëruar e i Pastër qoftë Ai prej të pavërtetave dhe gënjeshtrave që thonë për Të idhujtarët!”

19 Në fillim njerëzit kanë qenë në një fe të vetme, besimtarë që e njësonin Allahun, mirëpo pastaj u përçanë: disa vazhduan të jenë besimtarë (në Allahun) e disa mohuan. Sikur të mos ishte vendimi i Allahut, se Ai nuk do t’i gjykojë në këtë botë mosmarrëveshjet e tyre, por vetëm në Ditën e Gjykimit, Ai do t’i kishte gjykuar që në këtë jetë dhe do të sqarohej se kush janë të udhëzuarit e kush të devijuarit.

20 Idhujtarët, gjithashtu, thanë: “Përse të mos i zbresë Muhamedit ndonjë mrekulli prej Zotit të vet, që të dëshmojë për Vërtetësinë e tij?!” Thuaju atyre, o i Dërguar: “Zbritja e mrekullive është çështje e fshehtë që vetëm Allahu e di. Prandaj prisni (edhe pak) për mrekullitë që thoni, sepse edhe unë po i pres bashkë me ju.”

Mësime nga ajetet:

- Shpifja dhe gënjeshtra më e madhe që mund të bëhet në emër të Allahut është ndryshimi i Fjalës së Allahut, siç bënë judejtë me Teuratin.
- E mira dhe e keqja janë vetëm në dorën e Allahut të Lartmadhërishëm dhe të askujt tjetër.
- Rrëzimi i mëtimit të idhujtarëve se zotat e tyre të rremë do të ndërmjetësojnë për ta tek Allahu.
- Ndjekja e dëshirave të kota dhe mospajtimet në lidhje me fenë janë shkak i përçarjeve.

وَإِذَآ أَذَقۡنَا ٱلنَّاسَ رَحۡمَةٗ مِّنۢ بَعۡدِ ضَرَّآءَ مَسَّتۡهُمۡ إِذَا لَهُم مَّكۡرٞ
فِيٓ ءَايَاتِنَاۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسۡرَعُ مَكۡرًاۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكۡتُبُونَ مَا تَمۡكُرُونَ
٢١ هُوَ ٱلَّذِي يُسَيِّرُكُمۡ فِي ٱلۡبَرِّ وَٱلۡبَحۡرِۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمۡ فِي ٱلۡفُلۡكِ
وَجَرَيۡنَ بِهِم بِرِيحٖ طَيِّبَةٖ وَفَرِحُواْ بِهَا جَآءَتۡهَا رِيحٌ عَاصِفٞ
وَجَآءَهُمُ ٱلۡمَوۡجُ مِن كُلِّ مَكَانٖ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ أُحِيطَ بِهِمۡ
دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنۡ أَنجَيۡتَنَا مِنۡ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ
مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ٢٢ فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمۡ إِذَا هُمۡ يَبۡغُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ
ٱلۡحَقِّۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغۡيُكُمۡ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمۖ مَّتَٰعَ ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَاۖ ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُكُمۡ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمۡ تَعۡمَلُونَ ٢٣
إِنَّمَا مَثَلُ ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا كَمَآءٍ أَنزَلۡنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخۡتَلَطَ
بِهِۦ نَبَاتُ ٱلۡأَرۡضِ مِمَّا يَأۡكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلۡأَنۡعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ
أَخَذَتِ ٱلۡأَرۡضُ زُخۡرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتۡ وَظَنَّ أَهۡلُهَآ أَنَّهُمۡ قَٰدِرُونَ
عَلَيۡهَآ أَتَىٰهَآ أَمۡرُنَا لَيۡلًا أَوۡ نَهَارٗا فَجَعَلۡنَٰهَا حَصِيدٗا كَأَن لَّمۡ تَغۡنَ
بِٱلۡأَمۡسِۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلۡأٓيَٰتِ لِقَوۡمٖ يَتَفَكَّرُونَ ٢٤ وَٱللَّهُ يَدۡعُوٓاْ
إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهۡدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ٢٥

(21) Kur u mundësojmë idhujtarëve që të shijojnë ndonjë mirësi dhe bereqet prej shiut, pas një thatësire dhe kohe zije, ata vazhdojnë duke i përqeshur dhe mohuar argumentet Tona. Thuaju, o i Dërguar, idhujtarëve të tillë: "Allahu ju fut më shpejt në kurth dhe ju tërheq më shpejt drejt shkatërrimit dhe ndëshkimit. Engjëjt e Tij regjistrues shkruajnë çdo kurth që ngreni, pa u shpëtuar asgjë prej tyre. Atëherë, si mund t'i shpëtojë gjë Krijuesit të tyre?! Allahu ka për t'ju dhënë atë që meritoni për intrigat tuaja."

(22) O njerëz, Allahu është Ai që ju mundëson të lëvizni në tokë, me këmbë apo me kafshë, ashtu siç jua mundëson të lëvizni në det me anë të anijeve. Kur janë në anije duke lundruar në det, të shoqëruar nga një erë e lehtë, ata janë të lumtur me këtë erë të mirë. Por papritmas atyre u vjen një stuhi e fuqishme dhe dallgët e detit u vërsulen nga çdo anë, derisa binden plotësisht se morën fund. Atëherë i drejtohen me lutje vetëm Allahut, duke mos e barazuar Atë me asgjë: "Nëse na shpëton prej kësaj fatkeqësie të madhe shkatërruese, do të të jemi gjithmonë mirënjohës për këtë të mirë!"

(23) Pasi Allahu iu përgjigjet lutjeve të tyre e i shpëton ata prej asaj fatkeqësie, ata përsëri vazhdojnë të sjellin shkatërrime në tokë, duke bërë shirk (idhujtari ndaj Tij), femohim dhe gjynahe. Zgjohuni, o njerëz, sepse pasojat e këqija të shkeljes suaj do të jenë mbi ju, pasi Allahun nuk mund ta dëmtojë aspak kryeneçësia juaj! Ju do të kënaqeni me të në jetën e kësaj bote të përkohshme, por pastaj do të ktheheni tek Ne në Ditën e Gjykimit, kur Ne do t'ju informojmë për gjynahet që keni bërë dhe do t'ju japim dënimin që meritoni për to.

(24) Vërtet, shpejtësia me të cilën mbaron jeta e kësaj bote ku po dëfreheni, ngjan me rastin e shiut që bie e nxjerr prej tokës bimë që shumohen, duke dhënë frute e fara për njerëzit dhe bar e kullota për kafshët. Dhe atëherë kur toka gjelbërohet e hijeshohet me bimësi dhe kur banorët e saj mendojnë se janë të zotët për të marrë frytet e saj, papritur u vjen Vendimi Ynë dhe e shkreton atë, si të mos kishte qenë kurrë më parë e mbushur me pemë dhe bimë. Ashtu siç jua sqaruam realitetin e kësaj bote dhe fundin e saj të shpejtë, ashtu ua sqarojmë edhe argumentet atyre që meditojnë thellë dhe nxjerrin mësime.

(25) Allahu e thërret të gjithë njerëzimin për tek Xheneti i Vet, Vendi i Paqes, në të cilin njerëzit janë të shpëtuar prej fatkeqësive, mërzive dhe vdekjes. Allahu ia mundëson kujt të dojë prej robërve të Vet që të pranojë fenë Islame, në mënyrë që ta çojë në këtë Vend të Paqes.

Mësime nga ajetet:

- Allahu është më i Shpejti në përgatitjen e kurtheve kundër atyre që u ngrenë kurthe robërve të Tij besimtarë.
- Shkeljet e njeriut bien po mbi të, pasi ai nuk ka për t'i sjellë dëm askujt përveç vetes.
- Sqarimi i realitetit të kësaj bote në përfundimin e saj të shpejtë, si dhe të zhdukjen e të mirave që gjenden në të.
- Xheneti është vendqëndrimi i përhershëm i besimtarit, për shkak të mirësive dhe të shpëtimit prej fatkeqësive dhe mërzive.

الحزب ٢٢

* لِّلَّذِينَ أَحۡسَنُواْ ٱلۡحُسۡنَىٰ وَزِيَادَةٞۖ وَلَا يَرۡهَقُ وُجُوهَهُمۡ قَتَرٞ
وَلَا ذِلَّةٌۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡجَنَّةِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٦ وَٱلَّذِينَ
كَسَبُواْ ٱلسَّيِّـَٔاتِ جَزَآءُ سَيِّئَةِۭ بِمِثۡلِهَا وَتَرۡهَقُهُمۡ ذِلَّةٞۖ مَّا لَهُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِنۡ عَاصِمٖۖ كَأَنَّمَآ أُغۡشِيَتۡ وُجُوهُهُمۡ قِطَعٗا مِّنَ ٱلَّيۡلِ
مُظۡلِمًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِۖ هُمۡ فِيهَا خَٰلِدُونَ ٢٧ وَيَوۡمَ نَحۡشُرُهُمۡ
جَمِيعٗا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشۡرَكُواْ مَكَانَكُمۡ أَنتُمۡ وَشُرَكَآؤُكُمۡۚ فَزَيَّلۡنَا
بَيۡنَهُمۡۖ وَقَالَ شُرَكَآؤُهُم مَّا كُنتُمۡ إِيَّانَا تَعۡبُدُونَ ٢٨ فَكَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدَۢا بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمۡ إِن كُنَّا عَنۡ عِبَادَتِكُمۡ لَغَٰفِلِينَ ٢٩
هُنَالِكَ تَبۡلُواْ كُلُّ نَفۡسٖ مَّآ أَسۡلَفَتۡۚ وَرُدُّوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ مَوۡلَىٰهُمُ
ٱلۡحَقِّۖ وَضَلَّ عَنۡهُم مَّا كَانُواْ يَفۡتَرُونَ ٣٠ قُلۡ مَن يَرۡزُقُكُم مِّنَ
ٱلسَّمَآءِ وَٱلۡأَرۡضِ أَمَّن يَمۡلِكُ ٱلسَّمۡعَ وَٱلۡأَبۡصَٰرَ وَمَن يُخۡرِجُ
ٱلۡحَيَّ مِنَ ٱلۡمَيِّتِ وَيُخۡرِجُ ٱلۡمَيِّتَ مِنَ ٱلۡحَيِّ وَمَن يُدَبِّرُ ٱلۡأَمۡرَۚ
فَسَيَقُولُونَ ٱللَّهُۚ فَقُلۡ أَفَلَا تَتَّقُونَ ٣١ فَذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمُ
ٱلۡحَقُّۖ فَمَاذَا بَعۡدَ ٱلۡحَقِّ إِلَّا ٱلضَّلَٰلُۖ فَأَنَّىٰ تُصۡرَفُونَ ٣٢ كَذَٰلِكَ
حَقَّتۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى ٱلَّذِينَ فَسَقُوٓاْ أَنَّهُمۡ لَا يُؤۡمِنُونَ ٣٣

(26) Ata që bëjnë më të mirën e tyre, duke zbatuar detyrimet që ka caktuar Allahu dhe duke braktisur gjynahet që ka ndaluar Ai, do të kenë shpërblimin më të mirë, i cili është Xheneti. Madje atje do të shpërblehen edhe më shumë, duke parë Fytyrën Fisnike të Allahut. Fytyrat e tyre nuk do t'i mbulojë as pluhuri, as turpi e as poshtërimi. Kush i ka këto cilësi mirësie do të jetë banor i Xhenetit, ku do të qëndrojë përgjithmonë.

(27) Ndërsa ata që bëjnë vepra të këqija, siç janë femohimi dhe gjynahet, do të kenë dënim sa e keqja që kanë bërë, si ndëshkim prej Allahut në botën tjetër. Fytyrat e tyre do t'i mbulojë poshtërimi dhe turpi, sepse nuk do të gjejnë askënd që t'i shpëtojë prej dënimit të Allahut, kur Ai t'ua lëshojë; do të nxihen e do të bëhen si t'i kishte pllakosur nata e errët, për shkak të tymit të zi të Zjarrit që do t'i mbulojë. Kush i ka këto cilësi, do të jetë banor i Zjarrit, ku do të qëndrojnë përgjithmonë.

(28) O i Dërguar! Kujtoje Ditën e Gjykimit, kur t'i tubojmë të gjitha krijesat e t'u themi atyre që kanë bërë shirk ndaj Allahut në jetën e kësaj bote: "Qëndroni në vendin tuaj, o idhujtarë, së bashku me zotat tuaj të rremë, të cilët i adhuronit në vend të Allahut!" Kështu do t'i ndajmë të adhuruarit prej adhuruesve të tyre. Pastaj të adhuruarit do të thonë, duke u distancuar: "Ju nuk na adhuronit ne në dynja."

(29) Ja, se si distancohen prej tyre edhe zotat e tyre të rremë, të cilët ata i adhuronin në vend të Allahut, duke thënë: "Allahu është dëshmues - dhe Ai na mjafton - se ne nuk kemi dashur asnjëherë që të na adhuronit dhe kurrë nuk ju kemi urdhëruar për këtë. Madje as nuk e dinim se po na adhuronit."

(30) Në këtë moment madhështor do të vihet në provë (peshore) çdo shpirt, për çdo vepër që ka bërë në jetën e dynjasë. Pastaj idhujtarët do të kthehen tek Zoti i tyre i vërtetë, Allahu, i Cili do t'u bëjë llogarinë. Atyre do t'u humbë ajo që patën trilluar, ndërmjetësimi i idhujve të tyre.

(31) Thuaju, o i Dërguar, atyre idhujtarëve: "Kush është ai që ju sjell furnizim nga qielli, duke lëshuar shi mbi ju?! Kush është ai që sjell për ju furnizim nga toka, me mbirjen e bimëve dhe me nxjerrjen e metaleve që janë në të?! Kush është ai që e nxjerr të gjallin prej të vdekurit (siç është ardhja në jetë e njeriut prej një pike fare apo dalja e zogut prej vezës) dhe kush e nxjerr të vdekurën prej së gjallës (siç është pika e farës apo veza prej shpendit)?! Kush është ai që i drejton çështjet e qiejve, të Tokës dhe të çdo krijese që është në to?!" Ata do të përgjigjen se ai që i bën të gjitha këto është Allahu. Atëherë thuaju atyre: "Atëherë, përse nuk merrni mësim dhe t'i ruheni Allahut, duke zbatuar urdhërimet dhe ndalimet e Tij?!"

(32) Kështu, o njerëz, Ai që i bën të gjitha këto është vetëm Allahu, Krijuesi juaj i Vërtetë. Është Ai që i drejton çështjet tuaja. E pas njohjes së të Vërtetës, ç'mund të ketë tjetër, përveçse humbje dhe largim prej saj?! Pra, ku po ju çon mendja juaj, përballë kësaj të Vërtete ndriçuese?!

(33) Përderisa u vërtetua se zotërimi i vërtetë i përket Allahut, o i Dërguar, atëherë do të përmbushet patjetër Fjala e Zotit tënd e paracaktuar kundër atyre që largohen prej së Vërtetës me kokëfortësi, sepse ata nuk besojnë.

Mësime nga ajetet:

- Mirësia më e madhe që i josh besimtarët, është shikimi i Fytyrës së Allahut të Lartësuar në Xhenet.
- Sqarimi i Fuqisë së Allahut dhe se Ai është i Plotfuqishëm për çdo gjë.
- Besimi se Allahu është Krijues unik (teuhid er-rububijje) zhvlerësohet nëse Atij i shoqërohen të tjerë në adhurim (teuhid el-ilahijje), prandaj duhet që Allahu të njësohet në të dyja apektet.
- Nëse Allahu e ka caktuar se një popull nuk ka për të besuar, për shkak të gjynaheve që bëjnë, ata nuk kanë për të besuar (çfarëdo mrekullie apo argumenti t'u sillet).

قُلۡ هَلۡ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبۡدَؤُاْ ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبۡدَؤُاْ
ٱلۡخَلۡقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥۖ فَأَنَّىٰ تُؤۡفَكُونَ ٣٤ قُلۡ هَلۡ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهۡدِيٓ
إِلَى ٱلۡحَقِّۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهۡدِي لِلۡحَقِّۗ أَفَمَن يَهۡدِيٓ إِلَى ٱلۡحَقِّ أَحَقُّ أَن
يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّيٓ إِلَّآ أَن يُهۡدَىٰۖ فَمَا لَكُمۡ كَيۡفَ تَحۡكُمُونَ ٣٥
وَمَا يَتَّبِعُ أَكۡثَرُهُمۡ إِلَّا ظَنًّاۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغۡنِي مِنَ ٱلۡحَقِّ شَيۡـًٔاۚ
إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمُۢ بِمَا يَفۡعَلُونَ ٣٦ وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانُ أَن يُفۡتَرَىٰ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصۡدِيقَ ٱلَّذِي بَيۡنَ يَدَيۡهِ وَتَفۡصِيلَ ٱلۡكِتَٰبِ
لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٣٧ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ قُلۡ فَأۡتُواْ
بِسُورَةٖ مِّثۡلِهِۦ وَٱدۡعُواْ مَنِ ٱسۡتَطَعۡتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ
٣٨ بَلۡ كَذَّبُواْ بِمَا لَمۡ يُحِيطُواْ بِعِلۡمِهِۦ وَلَمَّا يَأۡتِهِمۡ تَأۡوِيلُهُۥۚ كَذَٰلِكَ
كَذَّبَ ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِهِمۡۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ٣٩
وَمِنۡهُم مَّن يُؤۡمِنُ بِهِۦ وَمِنۡهُم مَّن لَّا يُؤۡمِنُ بِهِۦۚ وَرَبُّكَ أَعۡلَمُ
بِٱلۡمُفۡسِدِينَ ٤٠ وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّي عَمَلِي وَلَكُمۡ عَمَلُكُمۡۖ أَنتُم
بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعۡمَلُ وَأَنَا۠ بَرِيٓءٞ مِّمَّا تَعۡمَلُونَ ٤١ وَمِنۡهُم مَّن
يَسۡتَمِعُونَ إِلَيۡكَۚ أَفَأَنتَ تُسۡمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوۡ كَانُواْ لَا يَعۡقِلُونَ ٤٢

(34) Thuaju, o i Dërguar, idhujtarëve të tillë: "A ka ndonjë prej idhujve tuaj, që i adhuroni në vend të Allahut, që mund të sjellë në ekzistencë ndonjë krijesë, duke mos u mbështetur në asnjë shembull të mëparshëm, e pastaj pas vdekjes së saj ta ringjallë përsëri?!" Thuaju atyre: "Allahu mundet që të sjellë në ekzistencë çfarëdolloj krijese, duke mos u mbështetur në asnjë shembull të mëparshëm, e pastaj ta ringjallë atë pas vdekjes së saj. Përse, pra, i largoheni të Vërtetës, o idhujtarë, duke ndjekur të pavërtetën?!"

(35) Thuaju atyre, o i Dërguar: "A mundet ndokush prej idhujve tuaj, që i adhuroni në vend të Allahut, të udhëzojë për tek e Vërteta?!" Thuaju atyre: "Vetëm Allahu mundet që të udhëzojë për tek e Vërteta. Atëherë, Ai që i thërret dhe i udhëzon njerëzit për tek e Vërteta meriton të dëgjohet apo idhujt tuaj, të cilët nuk udhëzojnë dot as veten, përveç nëse ata i udhëzon tjetërkush?! Prandaj, ç'është me ju që gjykoni kaq keq, kur pretendoni se ata janë ortakë me Allahun?! I Pastër është Allahu prej asaj që ju thoni, i Lartësuar dhe i Madhëruar!"

(36) Mirëpo shumica e idhujtarëve ndjekin vetëm atë për të cilën ata nuk kanë kurrfarë dijeje. Ata shkojnë vetëm pas iluzioneve dhe dyshimeve, por dyshimi kurrë nuk mund të zërë vendin e dijes së sigurt e as nuk mund ta zëvendësojë atë. Vërtet, Allahu di gjithçka që ata bëjnë, asnjë veprim nuk mund t'i fshihet Atij dhe Ai do t'u japë shpërblimin që meritojnë për punët e tyre.

(37) Është e pamundur që ky Kuran të trillohet apo t'i atribuohet dikujt tjetër përveç Allahut, për shkak se njerëzit janë vetiu të pafuqishëm për të sjellë një të ngjashëm me të. Në fakt, ai vërteton Librat që zbritën para tij dhe sqaron dispozitat e përgjithshme që gjenden në to. Kështu që nuk ka dyshim se është i zbritur prej Zotit të të gjithë krijesave.

(38) Idhujtarë të tillë madje do të thonë: "Në të vërtetë, këtë Kuran vetë Muhamedi ﷺ e ka përpiluar, duke ia mveshur atë Allahut". Thuaju, o i Dërguar, si përgjigje ndaj tyre: "Nëse do ta kisha trilluar vetë, unë që jam njeri si ju, atëherë silleni edhe ju të paktën një sure të vetme si ky (Kuran); madje thirrni kë të mundeni, që t'ju ndihmojnë, nëse jeni të sinqertë në pretendimin tuaj, se ky Kuran qenka i trilluar. Por ju nuk do të mund ta bëni një gjë të tillë. Pafuqia juaj për ta bërë këtë, ndonëse jeni të zotët e fjalës dhe të elokuencës, tregon se ky Kuran është i zbritur nga vetë Allahu."

(39) Ata nuk e ndërmorën këtë që iu kërkua, por nxituan që ta quanin të gënjeshtërt Kuranin para se ta kuptonin e të meditonin rreth tij dhe para se t'i kapte dënimi që u ishte paralajmëruar, se në të vërtetë ardhja e tij ishte afruar. Në këtë mënyrë patën mohuar edhe popujt e hershëm dhe u zbriti ai dënim që u zbriti. Prandaj medito, o i Dërguar, sesi ishte fundi i popujve mohues e që i shkatërroi Allahu.

(40) Prej idhujtarëve do të ketë që do t'i besojnë Kuranit para vdekjes së tyre, sikurse prej tyre do të ketë që nuk do ta besojnë për shkak të mllefit dhe mendjemadhësisë, derisa të vdesin. Zoti yt, o i Dërguar, është më i Dijshmi rreth atyre që këmbëngulin në mosbesim dhe ka për t'u dhënë dënimin që meritojnë për mohimin e tyre.

(41) Nëse populli yt, o i Dërguar, të quan gënjeshtar, thuaju atyre: "Unë do të shpërblehem për punën time dhejam përgjegjës për pasojat e saj. Edhe ju do të shpërbleheni për punën tuaj dhe do të mbani ndëshkimin e saj. Ju nuk keni lidhje me ndëshkimin për punën time (nëse gënjej), sikurse edhe unë nuk kam lidhje me ndëshkimin punën tuaj (nëse më mohoni)".

(42) Disa prej idhujtarëve të dëgjojnë ty, o i Dërguar, kur lexon Kuranin, por jo për ta pranuar e as për t'u bindur. A mos vallë, ti ke fuqi që ta bësh të dëgjojë dikë që i është marrë dëgjimi?! Po kështu, nuk do të mund t'i udhëzosh ata që janë të shurdhër ndaj pranimit të së Vërtetës, ndaj dhe nuk arrijnë ta perceptojnë atë.

Mësime nga ajetet:

- Ai që udhëzon për tek e Vërteta me ndërhyrjen dhe mbështetjen e tij, është vetëm Allahu dhe askush tjetër.
- Nxitja në kërkimin e fakteve bindëse, argumenteve të qarta dhe udhëzimeve për të mbërritur tek dija e vërtetë, duke i lënë iluzionet dhe hamendësimet.
- Askush nuk ka mundësi që të sjellë qoftë edhe një ajet si të Kuranit Fisnik, deri në Ditën e Gjykimit.
- Injoranca e idhujtarëve dhe mohimi i tyre në lidhje me atë që nuk e kuptonin dhe as nuk thelloheshin në mendime rreth saj (shpalljes).

وَمِنۡهُم مَّن يَنظُرُ إِلَيۡكَۚ أَفَأَنتَ تَهۡدِي ٱلۡعُمۡيَ وَلَوۡ كَانُواْ لَا يُبۡصِرُونَ
٤٣ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَظۡلِمُ ٱلنَّاسَ شَيۡـٔٗا وَلَٰكِنَّ ٱلنَّاسَ أَنفُسَهُمۡ
يَظۡلِمُونَ ٤٤ وَيَوۡمَ يَحۡشُرُهُمۡ كَأَن لَّمۡ يَلۡبَثُوٓاْ إِلَّا سَاعَةٗ مِّنَ ٱلنَّهَارِ
يَتَعَارَفُونَ بَيۡنَهُمۡۚ قَدۡ خَسِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِلِقَآءِ ٱللَّهِ وَمَا كَانُواْ
مُهۡتَدِينَ ٤٥ وَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعۡضَ ٱلَّذِي نَعِدُهُمۡ أَوۡ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَإِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ ٱللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفۡعَلُونَ ٤٦ وَلِكُلِّ
أُمَّةٖ رَّسُولٞۖ فَإِذَا جَآءَ رَسُولُهُمۡ قُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ٤٧ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلۡوَعۡدُ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ
٤٨ قُل لَّآ أَمۡلِكُ لِنَفۡسِي ضَرّٗا وَلَا نَفۡعًا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُۗ لِكُلِّ أُمَّةٍ
أَجَلٌۚ إِذَا جَآءَ أَجَلُهُمۡ فَلَا يَسۡتَـٔۡخِرُونَ سَاعَةٗ وَلَا يَسۡتَقۡدِمُونَ ٤٩
قُلۡ أَرَءَيۡتُمۡ إِنۡ أَتَىٰكُمۡ عَذَابُهُۥ بَيَٰتًا أَوۡ نَهَارٗا مَّاذَا يَسۡتَعۡجِلُ مِنۡهُ
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٥٠ أَثُمَّ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنتُم بِهِۦٓۚ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ كُنتُم بِهِۦ
تَسۡتَعۡجِلُونَ ٥١ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ ذُوقُواْ عَذَابَ ٱلۡخُلۡدِ
الحزب ٢٢ هَلۡ تُجۡزَوۡنَ إِلَّا بِمَا كُنتُمۡ تَكۡسِبُونَ ٥٢ ۞ وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ
أَحَقٌّ هُوَۖ قُلۡ إِي وَرَبِّيٓ إِنَّهُۥ لَحَقّٞۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ٥٣

(43) Prej idhujtarëve ka të atillë, o i Dërguar, që të shikojnë përciptazi dhe jo me sytë e mendjes. A mos vallë, ti ke mundësi që t'i bësh të shikojnë ata që janë verbuar?! E nëse ti nuk ke mundësi ta bësh këtë, atëherë nuk do të kesh mundësi as t'ua tregosh rrugën atyre që e kanë humbur vështrimin logjik.

(44) Vërtet, Allahu është i dëlirë nga çdo lloj padrejtësie, pra, nuk u bën padrejtësi robërve të Vet, qoftë edhe sa një grimcë, por janë ata të cilët i bëjnë keq vetvetes, duke e çuar drejt shkatërrimit, për shkak të fanatizmit ndaj së kotës, fodullëkut dhe mllefit.

(45) Ditën kur Allahu ka për t'i tubuar njerëzit për t'i gjykuar, atyre do t'u duket sikur kanë qëndruar në jetën e dynjasë dhe të berzahut (jetën shpirtërore në varr) vetëm një orë gjatë ditës e asgjë më shumë, sa për të njohur njëri-tjetrin. E pastaj do të marrin fund këto njohje mes tyre për shkak të vështirësisë së madhe dhe tmerreve të Kiametit. Vërtet, do të të jenë të humbur ata që e quajnë gënjeshtër takimin me Zotin e tyre në Ditën e Gjykimit. Ata nuk besuan në Ringjalljen, sa ishin në jetën e dynjasë, në mënyrë që të shpëtonin prej shkatërrimit.

(46) Edhe po ta treguam ty, o i Dërguar, një pjesë prej dënimit që ua premtuam atyre para se të vdesësh, edhe po nuk ta treguam, në të dyja rastet kthimi i tyre do të jetë tek Ne në Ditën e Gjykimit. Atëherë Allahu do të shohë veprat që ata kanë bërë, pa iu fshehur asgjë prej tyre, e do t'u japë shpërblimin që meritojnë.

(47) Çdo popull prej brezave të mëhershëm e ka patur një të dërguar prej Zotit. Kur ai ua përcillte atë për të cilën qe urdhëruar dhe ata e mohonin atë, atëherë u gjykua në mes tyre me drejtësi. Kështu Allahu e shpëtonte atë me mirësinë e Vet dhe i shkatërronte të tjerët me drejtësinë e Vet, duke mos u bërë atyre asnjë padrejtësi për veprat që ata merituan.

(48) Jobesimtarët e tillë kryeneçë dhe kundërshtues të thonë: - 'Kur do të jetë koha që do të ndodhë dënimi që na e premtuat, nëse jeni të sinqertë në lidhje me atë në të cilën thërrisni?!"

(49) Thuaju atyre, o i Dërguar: - 'Unë nuk kam në dorë t'i sjell dëm as vetes time, duke e dëmtuar apo që t'ia largoj atë (dëmin) prej saj, si dhe as që t'i sjell dobi, duke i mundësuar përfitime, prandaj si mundet që dikush tjetër të ketë mundësi që të sjellë dobi apo dëm?! Përveç nëse këtë e dëshiron Allahu, si është e mundur që unë ta di Gajbin (Dijen e Fshehtë) e Tij?!' Mirëpo për secilin popull që Allahu u ka premtuar shkatërrimin, ekziston një kohë e caktuar për shkatërrimin e tyre, të cilën nuk e di askush tjetër përveç Allahut dhe kur të vijë koha e shkatërrimit, as nuk do t'u shtyhet atyre afati e as nuk do t'u përshpejtohet.

(50) Thuaju, o i Dërguar, të tillëve që e kërkojnë përshpejtimin e dënimit: - 'Më tregoni, nëse juve do t'ju vinte dënimi i Allahut në çfarëdo momenti të natës apo të ditës, çfarë fitoni me përshpejtimin e këtij dënimi?!

(51) Më së shumti që do të bëni, kur t'ju vijë juve dënimi që ju është premtuar, është të besoni në një moment kur në fakt besimi njeriut nuk do t'ju vlejë, nëse nuk keni besuar.

(52) Pasi ju fillon ndëshkimi dhe pas kërkesës së tyre për të dalë prej tij, do t'u thuhet: - 'Shijojeni tani dënimin e përjetshëm të Ahiretit (Botës Tjetër). A mos po shpërbleheni për tjetër, veçse për mohimin dhe gjynahet që bënit?!'

(53) Ndërsa idhujtarët,duke të provokuar përsëri, o i Dërguar, të thonë: - 'Vërtet ky dënim me të cilin jemi paralajmëruar është i vërtetë?!' Thuaju: - 'Po, pasha Allahun - është i vërtetë, e ju nuk keni për të shpëtuar dot prej tij!'

Mësime nga ajetet:

- Është vetë njeriu ai që e çon veten në gjërat që e shkatërrojnë, ndërsa Allahu nuk bën kurrë padrejtësi.
- Detyra e një profeti është vetëm përcjellja e mesazhit hyjnor, pastaj është Allahu Ai që ua bën llogarinë dhe ua sjell ndëshkimin njerëzve, sipas Urtësisë së Vet: ose duke ua përshpejtuar gjatë kohës sa është gjallë profeti, ose duke ua shtyrë atë deri edhe pas vdekjes së tij.
- Dobia dhe dëmi janë vetëm në dorë të Allahut të Lartësuar dhe askush prej krijesave nuk e ka këtë mundësi as ndaj vetes së vet e as ndaj të tjerëve.
- Njeriut nuk do t'i sjellë asnjë dobi besimi në momentin kur është duke i dalë shpirti.

وَلَوۡ أَنَّ لِكُلِّ نَفۡسٖ ظَلَمَتۡ مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ لَٱفۡتَدَتۡ بِهِۦۗ وَأَسَرُّواْ
ٱلنَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُاْ ٱلۡعَذَابَۖ وَقُضِيَ بَيۡنَهُم بِٱلۡقِسۡطِ وَهُمۡ
لَا يُظۡلَمُونَ ٥٤ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۗ أَلَآ إِنَّ
وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٞ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ لَا يَعۡلَمُونَ ٥٥ هُوَ يُحۡيِۦ وَيُمِيتُ
وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ٥٦ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدۡ جَآءَتۡكُم مَّوۡعِظَةٞ
مِّن رَّبِّكُمۡ وَشِفَآءٞ لِّمَا فِي ٱلصُّدُورِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٞ لِّلۡمُؤۡمِنِينَ
٥٧ قُلۡ بِفَضۡلِ ٱللَّهِ وَبِرَحۡمَتِهِۦ فَبِذَٰلِكَ فَلۡيَفۡرَحُواْ هُوَ خَيۡرٞ مِّمَّا
يَجۡمَعُونَ ٥٨ قُلۡ أَرَءَيۡتُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ لَكُم مِّن رِّزۡقٖ
فَجَعَلۡتُم مِّنۡهُ حَرَامٗا وَحَلَٰلٗا قُلۡ ءَآللَّهُ أَذِنَ لَكُمۡۖ أَمۡ عَلَى
ٱللَّهِ تَفۡتَرُونَ ٥٩ وَمَا ظَنُّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَذُو فَضۡلٍ عَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَهُمۡ
لَا يَشۡكُرُونَ ٦٠ وَمَا تَكُونُ فِي شَأۡنٖ وَمَا تَتۡلُواْ مِنۡهُ مِن قُرۡءَانٖ
وَلَا تَعۡمَلُونَ مِنۡ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيۡكُمۡ شُهُودًا إِذۡ تُفِيضُونَ
فِيهِۚ وَمَا يَعۡزُبُ عَن رَّبِّكَ مِن مِّثۡقَالِ ذَرَّةٖ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَا فِي
ٱلسَّمَآءِ وَلَآ أَصۡغَرَ مِن ذَٰلِكَ وَلَآ أَكۡبَرَ إِلَّا فِي كِتَٰبٖ مُّبِينٍ ٦١

(54) Çdo idhujtar, që i bën shirk Allahut, do t'i kishte dhënë të gjitha ato që janë në tokë, prej pasurive të lakmuara, në mënyrë që të shpëtonte prej dënimit të Allahut, nëse do t'i jepej si mundësi. Atë ditë idhujtarët do ta fshehin pikëllimin për kufrin (mohimin e Allahut) që kanë bërë, pasi ta kenë parë dënimin e Ditës së Gjykimit. Atë ditë, Allahu ka për të gjykuar ne mes tyre me drejtësi, duke mos iu bërë asnjë padrejtësi. Në të vërtetë, ata janë duke paguar për atë që kanë bërë.

(55) A nuk i përket Allahut pushteti i gjithçkaje që është në qiej dhe pushteti i gjithçkaje që është në tokë?! A nuk është real premtimi i Allahut për ndëshkimin e jobesimtarëve, pa as më të voglën dilemë?! Megjithatë, shumica e tyre nuk e dinë këtë, prandaj edhe dyshojnë.

(56) Ai - qoftë i lartësuar! - i ringjall të vdekurit dhe i vdes të gjallët dhe vetëm tek Ai kanë për t'u kthyer në Ditën e Gjykimit për t'i shpërblyer për atë që ata kanë bërë.

(57) O ju njerëz, juve ju ka ardhur Kur'ani, ku gjenden përkujtime, përmallime dhe frikësime. Ai është shërim i sëmundjeve që janë në zemra, si dyshimeve dhe mëdyshjeve, si dhe udhëzim për tek Rruga e Vërtetë. Në të gjendet mëshirë për besimtarët dhe ata përfitojnë prej tij'.

(58) Thuaju, o i Dërguar, njerëzve: - 'Ajo me të cilën u ka ardhur Muhamedi ﷺ, shpallja e Kur'ani t, është mirësi e Allahut ndaj jush dhe mëshirë e Tij për ju; prandaj, për mirësinë e Allahut ndaj jush dhe mëshirën e Tij për ju, duke zbritur këtë Kuran, ju duhet të gëzoheni (e jo për gjëra të tjera), pasi ajo me të cilën u ka ardhur atyre Muhamedi ﷺ është shumë më e dobishme për ta sesa ajo që ata grumbullojnë, prej gjërave te pavlera të kësaj bote kalimtare'.

(59) Thuaju, o i Dërguar, idhujtarëve të tillë: - 'Më tregoni lidhur me atë që Allahu ju begatoi, duke ju zbritur juve rrizk (të mira, furnizime) dhe ju vepruat me to siç dëshiruat; disa prej tyre i konsideruat haram e disa të tjera i konsideruat hallall'. Thuaju: - 'Mos vallë Allahu jua lejoi juve që t'i konsideronit hallall ato që i lejuat, e t'i konsideronit haram ato që i ndaluat, apo mos vallë ju po trilloni në emër të Tij gënjeshtra?!

(60) Çfarë mendojnë ata që trillojnë gënjeshtra ndaj Tij se do t'u ngjajë në Ditën e Gjykimit?! A mos mendojnë se do t'u falet atyre?! Eh, sa keq! Vërtet që Allahu është Zotërues i mirësive të shumta për njerëzit, duke i toleruar ata dhe duke mos ua përshpejtuar ndëshkimin, por shumica e tyre i refuzojnë mirësitë e Allahut, prandaj edhe nuk janë mirënjohës.

(61) Ti, o i Dërguar, nuk kryen asnjë veprim, nuk lexon Kuran, sikurse as ju - o besimtarë - nuk bëni asnjë vepër, pa u parë nga, duke qenë të Dijshëm në lidhje me ju, e duke qenë Dëgjuesi juaj, sa herë që ju angazhoheni në kryerjen e dispozitave të fesë.
Prej dijes së Zotit tënd nuk mund të fshihet as sa pesha e një kokrrize, qoftë në qiell apo në tokë, madje as më e vogël e as më e madhe se aq, e që mos të jetë e regjistruar në Librin e Qartë, i cili nuk ka lënë as të vogël e as të madhe pa e llogaritur.

Mësime nga ajetet:

- Dënimi i madh që i pret idhujtarët që i bëjnë shirk Allahut, aq sa ata do të dëshironin që të shpëtonin prej tij me çdo gjë që është në tokë, e përsëri kjo nuk do t'u pranohet.
- Kur'ani është shërim për besimtarët, për të gjitha sëmundjet epshore dhe dyshuese, nëpërmjet atyre që gjenden në të: udhëzimeve, argumenteve logjike dhe faktike.
- Besimtari duhet që të gëzohet për mirësinë e Islamit (me pesë kushtet e tij) dhe imanit (me gjashtë kushtet e tij) më shumë se çdo fitim tjetër prej të pavlerave të kësaj bote.
- Mbikëqyrja e përpiktë e Allahut ndaj robve të Vet: punëve, mendimeve dhe qëllimeve të tyre.

أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ ٦٢
ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ ٦٣ لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ
فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِي ٱلۡأٓخِرَةِۚ لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ
ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ٦٤ وَلَا يَحۡزُنكَ قَوۡلُهُمۡۘ إِنَّ
ٱلۡعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًاۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ٦٥ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ
وَإِنۡ هُمۡ إِلَّا يَخۡرُصُونَ ٦٦ هُوَ ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيۡلَ لِتَسۡكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبۡصِرًاۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَٰتٖ لِّقَوۡمٖ يَسۡمَعُونَ ٦٧ قَالُواْ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدٗاۗ
سُبۡحَٰنَهُۥۖ هُوَ ٱلۡغَنِيُّۖ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۚ
إِنۡ عِندَكُم مِّن سُلۡطَٰنِۭ بِهَٰذَآۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ
مَا لَا تَعۡلَمُونَ ٦٨ قُلۡ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفۡتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ
لَا يُفۡلِحُونَ ٦٩ مَتَٰعٞ فِي ٱلدُّنۡيَا ثُمَّ إِلَيۡنَا مَرۡجِعُهُمۡ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ ٱلۡعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُواْ يَكۡفُرُونَ ٧٠

62 Pa dyshim miqtë e Allahut nuk kanë pse të kenë frikë për atë që presin t'u ndodhë (njerëzve) prej tmerreve të Kijametit, e as nuk kanë pse të dëshpërohen për atë që u ka kaluar prej jetës së dynjasë!

63 Këta të dashur (evlija), janë të gjithë ata që u pajisën me besim në Allahun dhe në të Dërguarin e Tij ﷺ e që ia kishin frikën Allahut duke i vënë në zbatim porositë e Tij dhe duke u larguar prej ndalesave të Tij.

64 Për ta do të ketë përgëzime prej Zotit të tyre në jetën e kësaj bote, me gjëra që kanë për t'i gëzuar ata, si: myzhde nëpërmjet ëndrrave apo respekt të njerëzve ndaj tyre, si dhe për ta do ketë përgëzime edhe prej engjëjve kur të vijnë për t'u marrë shpirtin, kur të vdesin, si edhe kur të tubohen në ringjallje. Asgjë nuk ka për të ndryshuar në premtimin e Allahut ndaj tyre, e ky shpërblim është suksesi më madhor, se arrihet ajo që kërkohej dhe shpëtohet prej asaj që i frikësohej.

65 Prandaj, mos u dëshpëro, o i Dërguar, për shkak të asaj që thonë ata, duke bërë akuza dhe shpifje ndaj fesë, pasi e tërë fuqia dhe dominimi i përkasin vetëm Allahut, të cilin asgjë nuk mund ta bëjë të paaftë. Ai është Dëgjues i thënieve të tyre dhe i Gjithëdijshëm për ato që ata bëjnë dhe ka për t'ua dhënë atë që ata meritojnë për to.

66 Pra, a nuk i përket vetëm Allahut pushteti i gjithçkaje që është në qiej dhe pushteti i gjithçkaje që është në tokë?! Atëherë, çfarë janë duke ndjekur idhujtarët, të cilët adhurojnë idhuj në vend të Allahut, si ortakë të Tij?! Në të vërtetë, ata janë duke ndjekur vetëm se dyshime dhe ata nuk bëjnë gjë tjetër vetëm se gënjejnë kur ia mveshin idhujt e tyre Allahut si ortakë të! I Pastër dhe i Lartë është Allahu në lidhje me atë që ata thonë!.

67 Vetëm Ai është që e bëri për ju - o njerëz - natën, në mënyrë që të qetësoheni në të, prej veprimtarisë dhe lodhjes, ashtu siç ua bëri edhe ditën të ndriçuar, në mënyrë që të angazhoheni në të për ato gjëra që ju kthehen përsëri (shkëmbime) në dobi të jetesës tuaj. Në këtë, me të vërtetë që ka argumente të qarta për një popull që dëgjojnë duke pranuar..

68 Një grup prej idhujtarëve thanë: - 'Allahu i ka engjëjt vajzat e Tij.' I Shenjtëruar qoftë Allahu nga ky trillim i thënë prej tyre! Atij - qoftë i lartësuar! - i përket pushteti i gjithçkaje që është në qiej dhe i gjithçkaje që është në tokë (e ç'i nevojitet Atij të ketë fëmijë?!). Ju për këtë që thatë - o idhujtarë - nuk bazoheni në asnjë argument të qartë. A po thoni ndaj Allahut një fjalë kaq të madhe - duke i mveshur Atij pasjen fëmijë - ndërkohë që ju nuk jeni në dijeni aspak për të Vërtetën rreth Tij e nuk keni asnjë argument (prej Tij)?!

69 Thuaju atyre, o i Dërguar: - 'Ata që sajojnë ndaj Allahut gënjeshtër, duke i mveshur Atij fëmijë, nuk kanë për ta arritur atë që kërkojnë e as nuk kanë për të shpëtuar prej asaj që i frikësohen.

70 Prandaj mos të mashtrohen nga përjetimi i kënaqësive dhe të mirave të kësaj bote, pasi ai është një përjetim i shkurtër e kalimtar, e pas kësaj, tek Ne do të jetë kthimi i tyre në Ditën e Gjykimit dhe aty kemi për t'ua dhënë të shijojnë ndëshkimin e rëndë, për shkak të mosbesimit të tyre ndaj Allahut dhe mohimit që ata i bënë të Dërguarit të Tij.

Mësime nga ajetet:

- Miqësia e Allahut u përket atyre që i besojnë Atij, i vënë në zbatim porositë e Tij, largohen prej ndalesave të Tij, e ndjekin të Dërguarin e Tij ﷺ. Evlijatë (miqtë) e Allahut do jenë të sigurt në Ditën e Gjykimit dhe për ta do të ketë përgëzime në këtë botë ose me ndonjë ëndërr prej Allahut, ose gjatë vdekjes.
- E tërë fuqia i përket vetëm Allahut, Ai është Zotëruesi i pushtetit dhe çdo gjë që adhurohet në vend të Allahut nuk ka asnjë lloj merite që të adhurohet (nuk janë të vërtetë).
- Nxitja që të mendohet rreth krijimit të Allahut, pasi kjo të prin për në besimin tek Ai dhe njësimin e Tij.
- Është haram të gënjesh në emër të Allahut të Lartësuar dhe ai që e bën këtë kurrë nuk ka për të shpëtuar. Një prej gënjeshtrave më të mëdha është t'i mveshen Allahut fëmijë.

نصف الحزب ٢٢

۞ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ
عَلَيْكُم مَّقَامِى وَتَذْكِيرِى بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْتُ
فَأَجْمِعُوٓا۟ أَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ
ٱقْضُوٓا۟ إِلَىَّ وَلَا تُنظِرُونِ ٧١ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ ۖ
إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ٧٢
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَعَلْنَٰهُمْ خَلَٰٓئِفَ
وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ
٧٣ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ
فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلْمُعْتَدِينَ ٧٤ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ
وَمَلَإِي۟هِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ٧٥
فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ٧٦
قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ ۖ أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ
ٱلسَّٰحِرُونَ ٧٧ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ٧٨

(71) Rrëfeju këtyre idhujtarëve mohues, o i Dërguar, tregimin mbi Nuhut, kur ai i tha popullit të vet: - ‘O popull, nëse me të vërtetë është bërë problematik për ju qëndrimi im në mesin tuaj dhe u vjen vështirë pranimi i këshillës time, duke ju përmendur argumentet e Allahut, aq sa morët edhe vendimin për vrasjen time, dijeni se unë vetëm tek Allahu mbështetem që t’ju shkatërrojë kurthet që ju bëni, prandaj zbatojeni (nëse mundeni) vendimin tuaj, përpiquni që të më jepni fund, madje lutini edhe idhujt tuaj që të ndihmoheni prej tyre (nëse ju ndihmojnë) dhe këtë mos e bëni në mënyrë të fshehtë e të paqartë, por pasi t’i keni marrë masat që të më vrisni, kryejeni (hapur) atë që ju dëshironi e mos më jepni asnjë çast afat.
(72) E nëse ju nuk i përgjigjeni thirrjes time (për në besim) ju e dini se unë nuk kam kërkuar prej jush asnjë shpërblim për përcjelljen e mesazhit të Zotit tim tek ju, pasi shpërblimi im është vetëm nga Allahu, më besoni apo më mohoni. Allahu mua më ka urdhëruar që të jem prej të përkushtuarve ndaj Tij me bindje dhe vepra të mira përmirësuese.’
(73) Mirëpo populli i vet atë e konsideroi gënjeshtar dhe nuk e besoi, e kështu Ne e shpëtuam atë dhe kush ishte me të në anijen me besimtarë, duke i bërë ata të vetmit pasardhës. Ne u dhamë fund atyre që i konsideruan gënjeshtra argumentet dhe faktet me të cilat ai u erdhi, me përmbytjen katastrofike. Prandaj medito, o i Dërguar, rreth çështjes se si qe përfundimi i popullit të cilin Nuhu e paralajmëroi, por që ata nuk e besuan.
(74) Pastaj, pas një periudhe kohe pas Nuhut, Ne dërguam edhe të dërguar të tjerë tek popujt e tyre, të cilët shkuan me mrekulli dhe argumente, por ata nuk kishin dëshirë që të besonin, për shkak të këmbënguljes së tyre që në zanafillë për t’i konsideruar gënjeshtarë profetët, prandaj edhe Allahu ua vulosi (mbylli) zemrat. E ashtu siç ua vulosëm zemrat atyre që nuk i pranuan të dërguarit e mëparshëm, ashtu ua vulosim zemrat edhe jobesimtarëve që i tejkalojnë kufijtë e Allahut me mosbesim, në çdo kohë dhe çdo vend.
(75) Përsëri, pas një periudhe kohe pas këtyre të dërguarve, Ne dërguam Musain dhe vëllain e tij, Harunin, tek Faraoni, sunduesi i Egjiptit dhe tek paria e popullit të tij. I dërguam të dy, me mrekulli që tregonin Vërtetësinë e tyre, por ata (Faraoni dhe paria e popullit) u treguan mendjemëdhenj, duke mos besuar në atë me të cilën ata të dy u shkuan; ata ishin kriminelë, për shkak të mohimit të Allahut dhe konsiderimit si gënjeshtarë të të dërguarve të Tij.
(76) Kur Faraonit dhe parisë së popullit të tij u erdhi feja nëpërmjet Musait dhe Harunit, ata thanë në lidhje me mrekullitë e tij treguese të Vërtetësisë së Shpalljes: ‘Kjo është thjesht një magji e hapur dhe jo diçka reale’.
(77) Musai, duke i kundërshtuar, u tha: - ‘A po i thoni të Vërtetës që ju erdhi magji?! Kurrsesi nuk është magji, ndërkohë që unë e di (e po jua deklaroj edhe juve) se magjistari kurrë nuk ka për të shpëtuar, prandaj si është e mundur që ta përdor vetë?!’
(78) Aty populli i Faraonit iu përgjigj Musait duke i thënë: - ‘A mos mendove që me këtë magji të na vish dhe të na largosh prej fesë në të cilën gjetëm baballarët tanë, në mënyrë që të të ngelë ty dhe vëllait tënd i tërë pushteti?! Ne kurrë nuk kemi për ta pranuar se ju të dy - o Musa dhe Harun - jeni të dërguar nga Zoti për ne.

Mësime nga ajetet:

- Fuqia e besimtarit kur ai përballet me armiqtë e vet është tek mbështetja tek Allahu.
- Këmbëngulja duke vazhduar më tej në mosbesim dhe mohim të të dërguarve sjellë domosdoshmërisht vulosjen (mbylljen) e zemrave, duke i bërë të mos besojnë më kurrë.
- Qëndrimi i armiqve të profetëve është një: ata e përshkruajnë gjithmonë udhëzimin si magji dhe gënjeshtër.
- Magjistari kurrë nuk ka për të shpëtuar.

وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ ٱئۡتُونِي بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٖ ٧٩ فَلَمَّا جَآءَ ٱلسَّحَرَةُ
قَالَ لَهُم مُّوسَىٰٓ أَلۡقُواْ مَآ أَنتُم مُّلۡقُونَ ٨٠ فَلَمَّآ أَلۡقَوۡاْ قَالَ
مُوسَىٰ مَا جِئۡتُم بِهِ ٱلسِّحۡرُۖ إِنَّ ٱللَّهَ سَيُبۡطِلُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُصۡلِحُ
عَمَلَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ٨١ وَيُحِقُّ ٱللَّهُ ٱلۡحَقَّ بِكَلِمَٰتِهِۦ وَلَوۡ كَرِهَ
ٱلۡمُجۡرِمُونَ ٨٢ فَمَآ ءَامَنَ لِمُوسَىٰٓ إِلَّا ذُرِّيَّةٞ مِّن قَوۡمِهِۦ عَلَىٰ
خَوۡفٖ مِّن فِرۡعَوۡنَ وَمَلَإِيْهِمۡ أَن يَفۡتِنَهُمۡۚ وَإِنَّ فِرۡعَوۡنَ لَعَالٖ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلۡمُسۡرِفِينَ ٨٣ وَقَالَ مُوسَىٰ يَٰقَوۡمِ إِن
كُنتُمۡ ءَامَنتُم بِٱللَّهِ فَعَلَيۡهِ تَوَكَّلُوٓاْ إِن كُنتُم مُّسۡلِمِينَ ٨٤
فَقَالُواْ عَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلۡنَا رَبَّنَا لَا تَجۡعَلۡنَا فِتۡنَةٗ لِّلۡقَوۡمِ ٱلظَّٰلِمِينَ
٨٥ وَنَجِّنَا بِرَحۡمَتِكَ مِنَ ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٨٦ وَأَوۡحَيۡنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰ
وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوۡمِكُمَا بِمِصۡرَ بُيُوتٗا وَٱجۡعَلُواْ بُيُوتَكُمۡ
قِبۡلَةٗ وَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَۗ وَبَشِّرِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٨٧ وَقَالَ مُوسَىٰ
رَبَّنَآ إِنَّكَ ءَاتَيۡتَ فِرۡعَوۡنَ وَمَلَأَهُۥ زِينَةٗ وَأَمۡوَٰلٗا فِي ٱلۡحَيَوٰةِ
ٱلدُّنۡيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّواْ عَن سَبِيلِكَۖ رَبَّنَا ٱطۡمِسۡ عَلَىٰٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ
وَٱشۡدُدۡ عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ فَلَا يُؤۡمِنُواْ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ٨٨

(79) Atëherë, Faraoni i tha popullit të vet: - ‘Më sillni çdo magjistar të aftë dhe profesionist në magji!’

(80) Kur ia sollën magjistarët, Musai iu drejtua atyre duke qenë i sigurt në triumfin e vet ndaj tyre: - ‘Hidheni - o magjistarë - atë që keni për të hedhur!’

(81) Pasi e hodhën atë që kishin për të hedhur, pra, magjitë, Musai u tha: - ‘Kjo që sapo ju e treguat është vërtet magjia dhe Allahu, këtë që ju sapo e sajuat, ka për ta bërë të pavlerë, duke mos patur asnjëfarë ndikimi. Ju me këtë magji sillni shkatërrime në tokë dhe Allahu kurrë nuk ka për t’i dhënë të mira atij që është shkatërrues (i besimit në Zot).

(82) Allahu ka e mbështet të Vërtetën dhe e bën të trimfojë me Fjalët e Veta Vendimarrëse dhe me fjalët e Sheriatit; argumentat dhe faktet e qarta fetare, edhe nëse këtë e urrejnë jobesimtarët dhe kriminelët nga rrethi i Faraonit.’

(83) Megjithatë, populli vazhdoi në refuzimin e vet dhe nuk i besoi Musait - me gjithë mrekullitë reale dhe argumenteve të qarta me të cilat ai u erdhi - përveç disa djemve prej bijve të Israilit, pavarësisht frikës që kishin prej Faraonit dhe të parëve të popullit të tij, se mos ata i pengonin nga besimi duke i bërë të vuanin dënime, nëse çështja e tyre do zbulohej. Vërtet që Faraoni ishte arrogant dhe diktator mbi Egjiptin dhe banorët e tij. Gjithashtu ishte prej atyre që i kishin kaluar kufijtë, me mohim (të Zotit), me vrasje dhe me mundim të bijve të Israilit.

(84) Kështu që Musai i tha popullit të vet: - ‘O popull, nëse vërtet ju e keni besuar Allahun, atëherë vetëm tek Allahu mbështetuni, nëse jeni muslimanë (të dorëzuar ndaj Zotit), pasi mbështetja juaj tek Allahu ka për t’ua larguar të keqen, e ka për t’ua sjellë të mirën.’

(85) Atëherë, ata iu përgjigjën Musait ﷺ, e i thanë: - ‘Vetëm tek Allahu jemi mbështetur, prandaj, o Zoti ynë, mos lejo që të na sundojnë zullumqarët, e të na vënë në sprovë për besimin tonë, me tortura, vrasje apo tundime.

(86) Na shpëto me mëshirën Tënde - o Zoti ynë - prej duarve të popullit jobesimtar të Faraonit, pasi ata na kanë skllavëruar e na kanë munduar me tortura dhe vrasje.’

(87) E Ne i shpallëm Musait dhe vëllait të tij, Harunit në Egjipt, që të zgjidhnin për popullin e tyre shtëpi të cilat t’i kthenin në faltore ku të adhurohej vetëm Allahu. “Kthejini shtëpitë tuaja me drejtim nga Xhamia e Kudsit, kryejeni namazin në formën më të plotë, si dhe tregoju, o Musa, besimtarëve në lidhje me atë që do t’i gëzojë: ndihmën e Allahut, mbështetjen e Tij, shkatërrimin e armikut të tyre dhe bërjen e tyre udhëheqës në tokë.”

(88) Musai tha: - ‘Zoti ynë, ti i ke dhënë Faraonit dhe përgjegjësve të popullit të tij prej bukurive të kësaj jete dhe zbukurimeve vezulluese të saj, ashtu siç u ke dhënë edhe pasuri të madhe, mirëpo ata nuk të janë mirënjohës për atë që u ke dhënë, përkundrazi ata e përdorin atë që të devijojnë edhe të tjerët prej Rrugës Tënde, prandaj, o Zoti ynë, fshijua e zhdukua atyre pasurinë, si dhe bëjua zemrat atyre të ashpra, në mënyrë që të mos besojnë, derisa ta shikojnë dënimin e dhembshëm, kur besimi i tyre të mos u sjellë më asnjë dobi.

Mësime nga ajetet:

- Besueshmëria tek Allahu dhe ndihma e Tij, si dhe mbështetja tek Ai duhet që të jenë veçoritë e një besimtari të fortë.
- Bërja e qartë e rëndësisë që ka duaja (lutja); ajo është prej veçorive të atyre që mbështeten vazhdimisht tek Allahu.
- Nënvizimi i rëndësisë që ka falja e namazit, si dhe detyrimi i kryerjes së tij tek të gjitha shpalljet qiellore në çdo situatë të jetës.
- Lejueshmëria e bërjes dua (lutjes) kundër zullumqarit.

قَالَ قَدۡ أُجِيبَت دَّعۡوَتُكُمَا فَٱسۡتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعۡلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ۞ وَجَٰوَزۡنَا بِبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ ٱلۡبَحۡرَ فَأَتۡبَعَهُمۡ
فِرۡعَوۡنُ وَجُنُودُهُۥ بَغۡيٗا وَعَدۡوًاۖ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدۡرَكَهُ ٱلۡغَرَقُ
قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا ٱلَّذِيٓ ءَامَنَتۡ بِهِۦ بَنُوٓاْ إِسۡرَٰٓءِيلَ
وَأَنَا۠ مِنَ ٱلۡمُسۡلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَآلۡـَٰٔنَ وَقَدۡ عَصَيۡتَ قَبۡلُ وَكُنتَ
مِنَ ٱلۡمُفۡسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَٱلۡيَوۡمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنۡ
خَلۡفَكَ ءَايَةٗۚ وَإِنَّ كَثِيرٗا مِّنَ ٱلنَّاسِ عَنۡ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ
﴿٩٢﴾ وَلَقَدۡ بَوَّأۡنَا بَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدۡقٖ وَرَزَقۡنَٰهُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ فَمَا ٱخۡتَلَفُواْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ ٱلۡعِلۡمُۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقۡضِي
بَيۡنَهُمۡ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخۡتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِي شَكّٖ
مِّمَّآ أَنزَلۡنَآ إِلَيۡكَ فَسۡـَٔلِ ٱلَّذِينَ يَقۡرَءُونَ ٱلۡكِتَٰبَ مِن
قَبۡلِكَۚ لَقَدۡ جَآءَكَ ٱلۡحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُمۡتَرِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ
﴿٩٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ حَقَّتۡ عَلَيۡهِمۡ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤۡمِنُونَ ﴿٩٦﴾
وَلَوۡ جَآءَتۡهُمۡ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُاْ ٱلۡعَذَابَ ٱلۡأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

ثلاثة أرباع الحزب ٢٢

(89) Allahu u tha: - ‘Iu përgjigja lutjes tuaj - o Musa dhe Harun - kundër Faraonit dhe përgjegjësve të popullit të tij, prandaj bëhuni të qëndrueshëm në besimin tuaj dhe mos devijoni e të ndiqni rrugën e injorantëve të cilët nuk e njohin Rrugën e së Vërtetës.’

(90) Kështu, ua lehtësuam bijve të Israilit kalimin e detit, pas ndarjes së tij, derisa ata kaluan shëndoshë. Ata i ndoqi mbrapa mizorish dhe me armiqësi Faraoni dhe ushtria e tij. Kur i ra deti sipër e ai filloi të mbytej dhe pasi e humbi shpresën për shpëtim, ai tha: - ‘Besoj se nuk ka zot tjetër që e meriton adhurimin përveç Atij të Cilit i kanë besuar bijtë e Israilit dhe se unë jam prej të nënshtruarve dhe të bindurve ndaj Allahut.’

* E meqë shikimi i vdekjes me sy bën që pendimi të mos jetë i pranuar, Allahu i Lartësuar tha:

(91) ‘Tani po beson, vallë, pasi e humbe shpresën se do të jetosh?! Ndërkohë që para se të zbriste ndëshkimi ti - o Faraon - e kundërshtove Allahun duke e mohuar Atë dhe duke i penguar të tjerët prej Rrugës së Tij, si dhe ti ishe prej shkatërrimtarëve, për shkak se ti vetë ishe i devijuar dhe i devijove edhe të tjerët.

(92) Ne sot po të nxjerrim - o Faraon - prej detit dhe kemi për të të vënë në një breg, në mënyrë që (të të shohin dhe) të marrë mësim prej teje kushdo që do të vijë pas teje, pasi vërtet që shumica e njerëzve janë të pavëmendshëm ndaj argumenteve Tona të pakundërshtueshme dhe fakteve treguese të Fuqisë Tonë, duke mos u menduar thellë rreth tyre.’

(93) Kështu i vendosëm bijtë e Israilit në një pozitë të lavdërueshme, si dhe në një vend të kënaqshëm, atje në tokat e Shamit të begatshëm, duke i furnizuar ata prej mirësive të lejuara e të dobishme. Ata nuk patën mosmarrëveshje në lidhje me çështjen e fesë së tyre derisa u erdhi Kur’ani, i cili ishte vërtetues i atyre (porosive) që ata i lexonin në Teurat, domethënë i cilësive të Muhamedit ﷺ. Pasi ata e mohuan këtë, atëherë iu morën tokat që kishin. Vërtet që Zoti yt, o i Dërguar, ka për të gjykuar mes tyre në Ditën e Gjykimit lidhur me atë për të cilën ata ishin në mospajtime, duke i dhënë secilit, atij që është në të Vërtetën dhe atij që është në të kotën, atë që e meriton.

(94) Nëse ti, o i Dërguar, je në mëdyshje dhe dilemë rreth Vërtetësisë së asaj që Ne ta kemi zbritur ty, pra, shpalljes së Kur’ani t, atëherë pyet këdo që të besoi, prej hebrenjve, të cilët e lexojnë Teuratin; si dhe prej të krishterëve, të cilët e lexojnë Ungjillin; pasi ata kanë për të të treguar se ajo që të është zbritur ty është e vërtetë, bazuar në ato që gjejnë rreth përshkrimit për të në librat e tyre.

Ty të ka ardhur e Vërteta, për të cilën nuk mund të kihet asnjë dilemë që është prej Zotit tënd, prandaj mos u bëj prej dyshuesve.

(95) Mos u bëj as prej atyre që i konsideruan gënjeshtra argumentet e pakundërshtueshme të Allahut dhe faktet e Tij të qarta, e të bëhesh kështu prej të shkatërruarve, të cilët i shkatërruan vetet e tyre me ekspozimin e tyre në gjërat e dëmshme, për shkak të mohimit të tyre.

*Të gjitha këto paralajmërime, janë për të treguar rrezikshmërinë që sjell vënia në dyshim dhe konsiderimi gënjeshtër i Kur’anit, përndryshe i Dërguari është i mbrojtur nga rënia në diçka të ngjashme si këto.

(96) Vërtet që ata të cilët caktimi i Allahut e vërtetoi se ata do të vdesin në mosbesim, për shkak të këmbënguljes së tyre në të, nuk do kishin për të besuar kurrë,

(97) madje edhe nëse atyre do t’u sillej çdo argument fetar apo apo në horizont, derisa ata vetë ta dëshmonin dënimin, e të besonin atëherë kur besimi nuk do u sjellë asnjë dobi.

Mësime nga ajetet:

- Domosdoshmëria e qëndrueshmërisë në fe, si dhe mosndikimi prej qëndrimit të kriminelëve.
- Nuk do të pranohet pendimi i atij që i ka ardhë shpirti në grykë, apo që i ka zbritur dënimi i Allahut.
- Hebrenjtë dhe të krishterët i njihnin cilësitë e Profetit ﷺ, por mendjemadhësia dhe mllefi i tyre i pengonin ata që të besonin.

فَلَوۡلَا كَانَتۡ قَرۡيَةٌ ءَامَنَتۡ فَنَفَعَهَآ إِيمَٰنُهَآ إِلَّا قَوۡمَ يُونُسَ
لَمَّآ ءَامَنُواْ كَشَفۡنَا عَنۡهُمۡ عَذَابَ ٱلۡخِزۡيِ فِي ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا
وَمَتَّعۡنَٰهُمۡ إِلَىٰ حِينٖ ٩٨ وَلَوۡ شَآءَ رَبُّكَ لَأٓمَنَ مَن فِي ٱلۡأَرۡضِ
كُلُّهُمۡ جَمِيعًاۚ أَفَأَنتَ تُكۡرِهُ ٱلنَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُواْ مُؤۡمِنِينَ
٩٩ وَمَا كَانَ لِنَفۡسٍ أَن تُؤۡمِنَ إِلَّا بِإِذۡنِ ٱللَّهِۚ وَيَجۡعَلُ ٱلرِّجۡسَ
عَلَى ٱلَّذِينَ لَا يَعۡقِلُونَ ١٠٠ قُلِ ٱنظُرُواْ مَاذَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلۡأَرۡضِۚ وَمَا تُغۡنِي ٱلۡأٓيَٰتُ وَٱلنُّذُرُ عَن قَوۡمٖ لَّا يُؤۡمِنُونَ
١٠١ فَهَلۡ يَنتَظِرُونَ إِلَّا مِثۡلَ أَيَّامِ ٱلَّذِينَ خَلَوۡاْ مِن قَبۡلِهِمۡۚ
قُلۡ فَٱنتَظِرُوٓاْ إِنِّي مَعَكُم مِّنَ ٱلۡمُنتَظِرِينَ ١٠٢ ثُمَّ نُنَجِّي
رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْۚ كَذَٰلِكَ حَقًّا عَلَيۡنَا نُنجِ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٠٣
قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِن كُنتُمۡ فِي شَكّٖ مِّن دِينِي فَلَآ أَعۡبُدُ ٱلَّذِينَ
تَعۡبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِنۡ أَعۡبُدُ ٱللَّهَ ٱلَّذِي يَتَوَفَّىٰكُمۡۖ وَأُمِرۡتُ
أَنۡ أَكُونَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ١٠٤ وَأَنۡ أَقِمۡ وَجۡهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفٗا
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ ١٠٥ وَلَا تَدۡعُ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَنفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَۖ فَإِن فَعَلۡتَ فَإِنَّكَ إِذٗا مِّنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٠٦

(98) Nuk ka ndodhur që të kenë besuar b banorët e ndonjë vendi tek të cilët Ne i dërguam profetët Tanë, para se ata ta shihnin dënimin, e që besimi i tyre t'u kishte bërë atyre dobi para se ai t'u vinte e ta shihnin, përveç popullit të Junusit, atëherë kur ata besuan sinqerisht duke bërë që ta anulonim dënimin poshtërues dhe përçmues për ta në jetën e kësaj bote, si dhe u dhamë atyre mundësi të jetonin deri në momentin që atyre u erdhi fundi i exheli (afati i vdekjes).

(99) Po të donte Zoti yt, o i Dërguar, që të kishin besuar të gjithë sa janë në tokë, ata do kishin besuar, por Ai nuk e deshi diçka të tillë për një urtësi, kështu që Ai lë në humbje kë të dëshirojë, sipas drejtësisë së Vet dhe e udhëzon kë të dëshirojë prej mirësisë së Vet, prandaj nuk ke mundësi që t'i detyrosh njerëzit të bëhen besimtarë, pasi mundësia e tyre për të pranuar imanin (besimin) është në dorë të Allahut.

(100) Madje asnjë njeri nuk mund besojë qoftë edhe nga vetja e vet, përveç nëse për këtë jep leje Allahu, pasi imani (besimi) mund të arrihet vetëm prej dëshirës së Tij. Prandaj mos ia përkeqëso shëndetin vetes duke u mërzitur për ta, pasi Allahu ka për ta lëshuar dënimin dhe dëshpërimin e Tij mbi të gjithë ata që nuk pranojnë as argumentet e pakundërshtueshme, as urdhëresat dhe as ndalimet prej Tij.

(101) Thuaju, o i Dërguar, idhujtarëve të cilët kërkojnë prej teje ndonjë mrekulli: - 'Meditoni në lidhje me çfarë është në qiej dhe në tokë, prej argumenteve që janë treguese të Njëshmërisë së Allahut dhe Plotfuqisë së Tij', mirëpo zbritja e mrekullive, argumenteve të pakundërshtueshme dhe ardhja e të dërguarve tek një popull që nuk janë të gatshëm që të besojnë, atyre nuk u bën asnjë dobi, për shkak të këmbënguljes në mosbesimin e tyre.

(102) A mos, vallë, mohues të tillë janë duke pritur atë që Allahu u solli popujve të mëhershëm mohues?! Thuaju, o i Dërguar: Atëherë, priteni dënimin e Allahut, pasi edhe unë po e pres bashkë me ju premtimin e Zotit tim.'

(103) Pastaj mbi ata do të zbresim ndëshkimin tone, të dërguarit dhe besimtarët bashkë me ta do t'i shpëtojmë; ata nuk do t'i godasë ajo që do të godasë popullin e tyre. Ashtu siç i patëm shpëtuar edhe të tillë të dërguar dhe besimtarë së bashku, ashtu kemi për ta shpëtuar edhe Muhamedin - të Dërguarin e Allahut - bashkë me besimtarët që janë me të, shpëtim ky i vërtetë dhe i sigurt, me përgjegjësinë Tonë.

(104) Thuaj, o i Dërguar: - 'O ju njerëz, nëse ju jeni në dyshime në lidhje me fenë time, në të cilën unë po ju thërras, në fenë e Teuhidit (Njëshmërisë së Allahut në adhurim), unë jam plotësisht i bindur në lidhje me shkatërrimin që sjellin fetë tuaja, prandaj nuk kam për t'i ndjekur ato, kështu që unë nuk kam për t'i adhuruar ato që ju i adhuroni në vend të Allahut, sepse unë e adhuroj vetëm Allahun, i Cili ju bën të vdisni dhe Ai më ka urdhëruar që të jem prej besimtarëve të sinqertë sipas fesë së Tij'.

(105) Ai më urdhëroi gjithashtu që të jem i drejtuar në fenë e vërtetë, si dhe të jem i qëndrueshëm në të, duke mos u ndikuar nga asnjë fe tjetër, ashtu siç edhe ma ka ndaluar që të jem prej idhujtarëve (që i mveshin të barabartë) ndaj Tij, duke më thënë:

(106) E mos iu lut tjetër, përveç Allahut, asnjë idhulli, statuje apo diçkaje tjetër, pasi ato nuk kanë në dorë as dobi, që të ta sillnin ty, e as dëm që të të bënin ke, pasi nëse do t'i adhuroje ato, ti do të ishe atëherë i padrejtw me Allahun dhe me veten (duke u bërë shkaq për mosshpëtim).

Mësime nga ajetet:

- Besimi është shkak për ta ngritur njeriun në shkallët më të larta, duke i mundësuar atij gjithashtu edhe përjetimin e kënaqësive të jetës së kësaj bote.
- Askush nuk i ka kompetencat që ta fusë dikë në besim, pasi kjo varet vetëm nga dëshira e Allahut.
- Mrekullitë, argumentet dhe paralajmërimet nuk sjellin dobi nëse këmbëngulet në kufër (mosbesim) duke vazhduar edhe më tej në të.
- Bërja detyrim e Istikames (qëndrueshmëria në të drejtën) në lidhje me fenë e vërtetë, si dhe i qëndrimit larg prej shirkut dhe feve të kota.

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ ۖ وَإِن يُرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ ۚ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۚ
وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٧ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ ٱلْحَقُّ
مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ
فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ١٠٨ وَٱتَّبِعْ مَا يُوحَىٰٓ
إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ١٠٩

سُورَةُ هُودٍ — ترتيبها ١١ — آياتها ١٢٣

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر ۚ كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ١
أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ ۚ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ٢ وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُوا۟
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥ ۖ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ٣ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ٤ أَلَآ إِنَّهُمْ
يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ ۚ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٥

(107) E nëse Allahu do të të kishte goditur ty, o i Dërguar, me ndonjë fatkeqësi, sado që do të përpiqeshe që ta largoje atë prej vetes, askush nuk do të mund që të ta largonte atë përveç Tij - qoftë i lartësuar! - dhe se nëse Ai do të të dëshironte të të jepte ty të mira, askush nuk do të mund që ta pengonte mirësinë e Tij. Ai i jep prej mirësisë së Vet kujt të dëshirojë prej robve të Vet, e askush nuk mundet që të dëshirojë të kundërtën. Ai është Gjynahfalës ndaj robve të Vet që pendohen e i Mëshirshëm me ta.
(108) Thuaj, o i Dërguar: - O ju njerëz, sapo u ka ardhur Kur'ani prej Zotit tuaj, prandaj kush udhëzohet dhe i beson atij, dobia ka për t'iu kthyer vetëm atij, pasi Allahu nuk ka nevojë për përkushtimin e robve të Vet. Ndërsa kush devijon, e keqja për devijimin e tij do të bjerë vetëm mbi të, pasi Allahut nuk i sjellin asnjë dëm gjynahet që bëjnë njerëzit. Unë nuk jam (urdhëruar që të jem kontrolluesi juaj, që të ruaj veprimet tuaja e t'ju gjykoj për to.
(109) Ndiqe, o i Dërguar, atë që Zoti yt është duke ta shpallur, puno sipas tij, si dhe duro përballë shqetësimeve që të shkaktojnë ata që të kundërshtojnë në mesin e popullit tënd dhe përballë detyrës që je urdhëruar ta përcjellësh. Vazhdo në këtë mënyrë, derisa Allahu të vendosë ndaj tyre, duke të të ndihmuar kundër tyre në jetën e kësaj bote e duke i ndëshkuar në Botën Tjetër, nëse ata vdesin në mohim.

 SURJA HÛD

Mekase

Me emrin e Allahut, të Gjithëmëshirshmit, Mëshirëplotit

Qëllimet e sures:

Forcimi i profetit dhe i besimatarëve me anë të tregimit të historisë së profetëve të mëparshëm dhe ashpërsimi i kërcënimit për përgënjeshtruesit.

Shpjegimi i ajeteve:

(1) Elif, Lam, Ra - janë shkronja të alfabetit arab. Për qëndrimet në lidhje me to është folur në fillim të sures Bekare. Kurani është libër, në të cilin ajetet e tij janë vendosur në mënyrën më të përkryer, si në vendin, ashtu dhe në kuptimin më të shkëlqyer. Në të nuk gjen asnjë defekt e asnjë mangësi. Dhe pas kësaj u sollën të qarta, duke treguar atë që është hallall, haram, urdhër, ndalesë, premtim, kërcënim, tregime e të ngjashme. Ai është libër prej Atij që është i Urtë në mënyrën se si drejton dhe vë ligje dhe që është i Mirinformuar mbi gjendjen e robve të Vet dhe se çfarë është në të mirën e tyre. (2) Përmbajtja e këtyre ajeteve (vargjeve) të zbritura Muhamedit ﷺ është: ndalimi që njerëzit ta adhurojnë Allahun bashkë me dikë tjetër. Dhe, në të vërtetë unë, o njerëz, jam dërguar që t'ju frikësoj juve prej dënimit të Allahut, nëse ju e mohoni dhe e kundërshtoni Atë, si dhe që t'ju përgëzoj me shpërblim prej Tij, nëse ju i besoni Atij dhe punoni sipas fesë së Tij. (3) Prandaj kërkoni prej Zotit tuaj, o njerëz, falje për gjynahet tuaja, si dhe kthehuni tek Ai me pendim për atë që keni lënë mangët në lidhje me Të, në mënyrë që t'jua mundësojë që të kaloni këtu një jetë të mirë, deri në momentin kur të përfundojë afati i jetës tuaj i përcaktuar, si dhe t'i japë kujtdo që ka bërë mirë, në vepra devotshmërie apo vepra të mira, shpërblimin për të mirën e tij në mënyrën më të plotë, duke mos u lënë asgjë mangët. Nëse ju i ktheni shpinën besimit ndaj asaj me të cilën u kam ardhur prej Zotit tim, unë kam frikë se mbi ju do të bjerë dënimi i një dite të vështirë e të tmerrshme, Ditën e Kiametit. (4) Vetëm tek Allahu do të jetë kthimi juaj, o njerëz, në Ditën e Gjykimit dhe se Ai për gjithçka është i Plotfuqishëm dhe asgjë nuk mund ta bëjë Atë të paaftë. Kështu që asgjë nuk e pengon që t'ju ringjallë dhe t'ju vërë përpara llogarisë, pasi të keni vdekur e të jeni ringjallur. (5) A nuk e shihni se si idhujtarët e mbledhin gjoksin, në mënyrë që të fshehin dyshimet që kanë në lidhje me Allahun, për shkak të injorancës që ata kanë për Të (se Ai i di të gjitha)?! A nuk e dinë ata se, kur i mbulojnë kokat me rrobat e tyre, Allahu e di gjithçka që ata e fshehin dhe gjithçka që e publikojnë, si dhe Ai është i Gjithëdijshëm për çdo gjë që fshehin zemrat?

Mësime nga ajetet:

- E mira dhe e keqja, dobia dhe dëmi janë vetëm në dorën e Allahut dhe të askujt tjetër.
- Bërja detyrim e ndjekjes së Kuranit dhe Sunetit, si dhe e durimit ndaj çdo shqetësimi, duke e pritur shtegdaljen prej Allahut. Ajetet (vargjet) e Kuranit janë: vendimmarrëse rreth të cilave nuk kanë kontradiktë dhe as diçka të pavlerë, si dhe ato janë shpjeguar në detaje deri në imtësi të plotë.
- Bërja detyrim e nxitimit për tek kërkimfalja dhe pendimi për gjynahet, në mënyrë që besimtari të arrijë atë që kërkon (Xhenetin) dhe të shpëtojë prej asaj që frikësohet (Xhehenemit).